

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 961

PENKTADIENIS, KOVŲ (MARCH) 10, 1950, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I X

Amerika Neleidžia Taikos Misijos; Astronomų Kongresas Bus Leningrade

TORONTO. — Kanados Taikos Kongresas pasiuntė Jungtinių Valstijų valstybės departamentui (per Jungtinių Valstijų ambasada Ottawa) protestą prieš atsisakymą įsileisti taikos misiją, kurią sudaro Kanterburio dekanas Rev. Hewlett Johnson, žymus ispanų artistas Pablo Picasso, britų filmų gamintojas Ivor Montagu ir kiti žymūs visuomenininkai. Ši misija nori įteikti Kongresui Pasaulinio Taikos Kongreso pasiūlymus uždrausti atominės bombas, susitarti sumažinti apsiginklavinimą, nevaržyti taikos šalininkų, nutraukti šaltą karą, ir t.t.

Siame judėjime aktyviai dalyvauja Kanados Taikos Kongresas. Jo lyderis Dr. Endicott jau Maskvoje, kur jis, kartu su kitais taikos judėjimo lyderiais, įteikė Pasaulinio Taikos Komiteto pasiūlymus Aukščiausiam Sovietui.

News Facts, Kanados Tarybų Sąjungos Draugiškumo Draugijos laikraštukas, praneša, kad astronomų pasaulinis suvažiavimas įvyks Leningrade. Jungtinės Valstijos atsisako įsileisti tokius mokslininkus, kurie nešūkėja prieš Tarybų Sąjungą ir nepalaiko Trumano doktrinos.

Tarybų Sąjungos astronomai sudaro svarbų mokslininkų būrį ir be jų nebūtų joks pasaulinis suvažiavimas. Tad amerikiečiai kongreso šaukėjai paskelbė, kad astronomų suvažiavimas įvyks Leningrade. Tarybų Sąjungos valdžia pranešė, kad visiems mokslininkams durys atdaros. Tiems mokslininkams vakarų šalyse, kurie neišgali padengti visas išlaidas, Tarybų Sąjungos valdžia padengs visas išlaidas laike suvažiavimo.

Didlapiai šią žinią užslėpė. Kaip gi rašys, kad geležinė siena pasirodo yra Amerikoje, o ne Tarybų Sąjungoje.

Mokslininkų suvažiavimo iniciatorium yra Dr. J. J. Nassau. Jis ir pranešė, kad mokslininkų pasaulinis suvažiavimas įvyks Leningrade.

Dr. Endicott su savo žmona. Kongreso lyderis. Jis išskrido į Paryžių, iš kur vyks su buvo Kinijoje misijonierium, delegacija į Maskvą įteikti taikos judėjimo pasiūlymus, o dabar Kanados Tarybų Sąjungos valdžiai.

Angliakasiai Apturėjo Didelę Pergalę Kovoje

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų 372,000 angliakasių kova, kuri tęsiasi veik metus laiko, jau užsibaigė. Jie grįžta į darbą su didele pergale. Kasyklų operatoriai galų gale nusileido ir pasirašė kontraktą, be kurio angliakasiai atsisakė eiti dirbti ir tuomet, kuomet jų lyderis John L. Lewis ragino grįžti į darbą, o vyriausybė grumojo bausmėmis.

Angliakasiai laimėjo vidutiniškai \$1.40 į dieną daugiau algos. Jų vidutinė arba pamatinė alga bus \$14.75 į dieną. Samdytojai sumokės visus užlaikytus mokesčius į socialės pagaibos fondą. Visi teismai, užvesti prieš angliakasių uniją, bus atšaukti. Sutartis pasirašyta iki liepos 1, 1952 metų.

Visi pripažįsta, kad angliakasiai laimėjo didelę pergalę. Ta pergalė duos geras

pasekmes ne tik patiems angliakasiams, bet ir kitiems darbininkams. Nugalėjimas anglies savininkų reiškia, kad ir kitų industrijų savininkams nėra prasmės eiti į tokią iškaštingą kovą.

John L. Lewis, angliakasių unijos lyderis, reporteriams pareiškė:

“United Mine Workers išėjo iš šios kovos su daugiau duonos ir sviesto savo šeimoms, su daugiau ligos ir mirties pašalpos savo sergantiems, su sveika unija, su nepakrikdytais nariais, su visais darbininkams naudą nešančiu diskreditavimu Tafto-Hartlio įstatymo”.

Angliakasiai parodė istorijoj negirdėtą solidarumą ir savo interesų supratimą. Jie parodė unijos priešams, kad ne J. L. Lewis duoda jiems įsakymus, bet jie Lewisui. Tik tada jie klausio Lewisio,

Progresyvių Suvažiavimas Ragina Susitart su TSRS

Chicago. — Antrasis metinis Progresyvių Partijos suvažiavimas vieningai užgyrė programą kovai už taikos išlaikymą, prieš šaltąjį karą ir už pilietines laisves; ypač pabrėžė reikalą Amerikai susitarti su Sovietų Sąjunga ir uždrausti atominės ir hydrogeninės bombas.

Suvažiavimas su pasitikėjimu pareiškė, jog Progresyvių Partija augs, stiprės ir parodys savo įtaką ateinančio rudens rinkimuose. Bus dedama visos pastangos sumušti reakcinius senųjų partijų kandidatus, o gauti pla-

kuomet jis pildo jų norą.

Valdžia gali bausti unijas, bet ji negali nubausti visų narių, negali iškasti angli Tafto-Hartlio įstatymu, grumojimais.

Iš to turės pasimokinti ne tik kiti darbininkai, bet ir valdžia ir samdytojai.

Benamiai Miega Bažnyčių Salėse

TORONTO. — Toronto mieste jau yra šimtai benamių bedarbių, kurie neturi vietos. Šalčiams užėjus teko ieškoti šiltesnės prieglaudos, bet jos niekas veltui neduoda.

Daugelis bažnyčių raportuoja, kad jos savo salėse priglaudė šimtus benamių. Woodgreen United Church nakvino 8, ant pietų, kuriuos surengė moterys, atsilankė 160.

St. Lawrence markete miegojo 200 benamių bedarbių. Buvo pilna Jarvis Stryt misija, kaip ir kitos vietos.

PARYŽIUS. — Streikan rengiasi išeiti 130,000 darbininkų, užimtų elektros ir geso įmonėse. Šiuo laiku jie balsuoja streiko klausimą. Pirmiau jie atmetė valdžios pasiūlymą pakelti algas 4.9 nuošimčiais. Elektros ir geso darbininkai priklauso Francūzijos Darbo Konfederacijai.

Šiuo laiku streikuojančių skaičius pakilo iki 265,000 įvairiose industrijose.

čiausią darbininkų paramą liaudiškiems progresyvių kandidatams.

Suvažiavimas entuziastiškai užgyrė patarimą uoliai darbuotis, kad darbi etis kongresmanas Vito Marcantonio vėl būtų išrinktas.

Visi nacionaliniai Progresyvių Partijos pareigūnai tapo tie patys išrinkti: pirmininku Elmer Benson, buvęs Minnesotos gubernatorius, bendrais - pirmininkais — Paul Robeson ir Fred Stovvar; sekretorium C. B. Baldwin, išdininku Corliss Lamont ir t.t.

Programinę kalbą suvažiavimui pasakė Henry Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų viceprezidentas, progresyvių kandidatas į prezidentus praėjusiose rinkimuose. Jis pareiškė:

“Progresyvių Partija tiki, kaip ir prez. Rooseveltas tikėjo, jog kampinis amerikėnės politikos akmuo turėtų būti ne tik draugiškumas ir susitarimas su vakarinėmis valstybėmis, bet taipgi su Lotynų Amerika, su Rusija, su Kinija ir kolonijų tautomis. Progreso priešai už tai apšaukė mus Rusijos ir komunizmo gynėjais.

“Ir tai neišvengiamas dalykas, jog tokiais laikais, kaip dabar, visi taiką mylintieji žmonės yra įtariamai kaip komunistų įrankiai. Juk panašiai buvo smerkiami ir Jeffersonas, Jacksonas, Lincolnas ir Rooseveltas. To tiki ir tegalima buvo tikėtis, kad visi, kurie kovoja prieš Trumano mokymą ir Atlanto kraštų ginklavimo sutartį, bus apšaukti komunistų šalininkais.

“Bet Progresyvių Partijos politika yra jos pačios politika, kurią nusako jos nariai.

“Mūsų principai kuo plačiausiai skiriasi nuo Komunistų Partijos principų. Mes netikime, kad vienos partijos sistema valdytų Jungtines Valstijas. Mūsų filosofija nėra paremta marksizmo, ir leninizmo pagrindais. Mūsų programą rymo ant pagerinimų, daromų konstituciniais ir demokratiniiais būdais. Mes stojame už progresyvių kapitalizmą. Mūsų (Pabaiga ant 8 pusl.)

Pasidairius Po Kanada

Unijų centrai ir kiti unijų organai bei pavieniai veikėjai smarkiai kritikuoja Ontarijos valdžios darbo santykių įstatymą.

Vieni punktai siekia unijų suvaržymo, streikų uždraudimo, kiti jų susilpninimo.

Pavyzdžiui, vedant derybas su samdytojais, distriktų ir aukštesnių organų atstovai negalės dalyvauti, jeigu įstatymas bus priimtas. Derybas turės vesti patys skyriai per savo komitetus.

Šio parėdymo tikslas susilpninti unijos poziciją. Vietiniai vadai gali būti su mažiau patyrimo tokiose derybose, lengviau bosų įbauginami.

Vis daugiau unijų pakelia balsą prieš Duplesio spynos įstatymą. Pastaruoju laiku pakeitė stiprų balsą Montrealo Darbo Taryba prieš uždarymą žydų svetainės.

Kvebeko unijos pradėjo smarkią kampaniją prieš Duplesio reakcinį pasimėjimą prieš kultūrinį judėjimą.

Civilinių Teisių Draugijos Torontė, Montreale ir kitose vietose planuoja turėti konferenciją balandžio 21 ir 22 dienomis.

Konferencijos tikslas esąs išplėsti šį judėjimą po visą Kanadą.

Mrs. Margaret Spaulding, Toronto Civilių Teisių Sąjungos pirmininkė, pranešė, kad tuojaus bus išsiuntinėti užkvietimai į konferenciją. Padidėjęs užsipuolimas ant civilinių teisių verčia visus tuos susirūpinti.

Kanados Taikos Kongreso lyderiai praneša, kad jau virš 100,000 parašų surinkta ant peticijos Kanados vyriausybei, kad ji remtų sumanymą uždrausti atominės bombas.

Parašų rinkimas bus tęsia-

mas iki suvažiavimo, kuris numatomas gegužio 5, 6 ir 7 dienomis.

Darbininkai, kurie dirba restoranuose, viešbučiuose ir traktieriuose, skundži a si, kad krizis palietė ir juos.

Jie gauna algos apie \$34 į savaitę, bet susirinkdavo dovanomis (tips) ir tokiu būdu pasidarydavo žmonišką algą. Dabar labai sumažėjusios dovanos ir didžiuliai darbininkų tenka gerokai patempti, kad galai susisiekti.

Tikėsit, ar ne, bet keistas dalykas dedasi unijistų tarpe. Unijistams pavojus ne tik iš samdytojų pusės, bet ir iš draugų unijistų.

Pavyzdžiui, mainieriai priversti organizuoti apsigynimo komitetus dėl apsigynimo nuo lieno darbininkų unijos užpuolimų.

Plieno unija, kaip žinia, pasimėjus sudraskyti mainierių uniją ir pasiglemžti narius savo kontrolėn.

Kodėl? Todėl, kad mainieriai nepučia ton pačion dūdon, kurion pučia plieno darbininkų unijos vadai.

Fordo kompanija atsisako sekti amerikiečių pavyzdį. Fordas Detrote sutinka mokėti pensijų savo darbininkams \$100 į mėnesį, o Windsorė — ne. Jis siūlo tik \$55.00 į mėnesį.

Unijos lyderiai vyksta į Ottawą pasitarti su federaliais autoritetais.

Nežinia kuo viskas baigsis, jeigu mariai šį siūlymą atmes, o Fordas atsisakys pakelti iki \$100.

Kanados moterys rengiasi prie savo Kongreso visu smarkumu. Atrodė, kad jį bus gana platus.

Kongresas įvyks kovo 9, 10 ir 11 dienomis, Torontė.

Kanadietis

Išleidžiant Logerius

WM. VALIUKAS

VANCOUVER. — Po šalčiausios žiemos Britų Kolumbijos istorijoje, saulei biskį pakilus ir orui kiek atšilus, kai kurios kempės rengiasi dirbti ir jau kai kurie išvažiuoja į miškus. Pereitų metų ilga žiema ir maži uždariai daugelį verčia skubėti ir griebtis kas tik papuola. Juos išleidžiant ir linkėjant geriausio pasisekimo, negalima apsieiti nepaminėjus vieno kito dalyko.

Britų Kolumbijos miškuose dirba tūkstančiai darbininkų, jų tarpe ir mūsų tautiečių, kaip senesnių, taip ir jaunesnių arba, kaip juos daugelis vadina, dipukų, kurie laimės ieškodami pasiekė Ramiojo vandenyno pakrantes. Daugeliui atsisveikinimas mažas — tik pasiima ke-

letą daiktelių, daugiausia drabužių, ir viskas. Kitiems kiek sunkiau, kadangi pažeikta gal tėvus, gal brolius ir seseris, gal meilužę. O daugeliui yra dar sunkiau — reikia palikti žmonas, kūdikius. Gal kūdikis, apsikabinęs įverkdamas klausia: "Kur tu vėl eini ir kam mus vienus palieki?" Kaip kūdikiams, ekonominiai sunkumai nesuprantami.

Kiekvienas iš išvykstančių turi viltį, kad sugrįš nors kiek stipresnis ekonominiai ir susitvarkys finansiniai. Gal bus galima nusipirkti drabužių, už namus apsimokėti, gydytojų sąskaitas apmokėti ir t.t. Gal kai kuriems ir pasiseks, jų viltys išsipildys. Bet gali būti ir atbulai. Daugelis ras nepakenčiamas

sąlygas ir turės grįžti ir ieškoti kitur. Kitus parveš sužeistus, sužalotus, o kai kurie pasiliks invalidais iki grabo lentos, o dar kiti ir visai negrįš. Tokie, paskutiniu kartu atsisveikina su savo mylimiausiais. Nors ir nemalonu tas minėti, bet B. C. miškuose tūkstančiai susižėdžia ir desėtkai žūsta kiekvienais metais.

Prie to, kiekvienas miško darbininkas žino, kad nebeuždirbs tiek, kaip kad praėjusiais keliais metais. Jis mažiau gaus už savo darbą, negu kad gaudavo. Tam yra gerai žinoma priežastis.

Anksčiau medžio darbininkai turėjo stiprią uniją. Jos viršūnėse buvo progresyvi žmonės, kurie tą organizaciją nuolat budavo ir stiprino, kovojo už darbininkų būvio pagerinimą. Tokiu būdu medžio darbininkai Britų Kolumbijoj buvo išsikovoję gal geresnį atlyginimą, negu kurios kitos unijos mariai. Bet jie nebeturi tokios unijos.

Nuo to laiko, kai atsirado Marsalo planas, prasidėjo unijos ardyimas. Kadangi mūsų unijos viršininkai neužgyrė jo, tai International Woodworkers of America lyderiai pradėjo mums žalingą darbą. Su James Fealding priešakyje, jie pradėjo kampaniją prieš mūsų unijos vadus ir jų darbus. Raudonėdžiai visokiais būdais stengėsi išvesti iš vadovybės visus progresyvius. Britų Kolumbijos distriktas buvo apšauktas raudonu, komunistiniu ir kitais vardais.

Buvo bandyta išsigelbėti atsiskiriant nuo centro, įstei-

giant kanadišką uniją, kuri nepriklausytų nuo Wall Streeto klapčiukų. Raudonėdžiams atėjo talkon komercinė spauda, radio ir teismai ir neda-leido Kanados darbininkams atsiekti savo tikslo. Ir tokiu būdu, tie, kurie mažiausiai prisidėjo prie budavojimo unijos, įsiveržė į vadovybę.

Unija dabar ne ta, kuri buvo, nors nauji vadai giriąsi. Ji yra daug silpnesnė. Samdytojai jaučia tą ir naudojami. Jie aiškiausiai mato, kad nauja vadovybė mažiau paiso darbininkų interesų. Darbininkams teks sunkiau dirbti, skubiau dirbti, kad tą patį uždirbus.

Su didžiausiu nekantrumu darbininkai laukia birželio 15 dienos. Tą dieną užsibaigs sutartis ir reikės pasirašyti naują. Darbininkai jaučia ir niekas negali užginčyti, kad reikia pakelti algas, kad būtų galima žmoniškai pragyventi. Per praėjusius porą metų, nuo paskutinio pakėlimo, beveik viskas pakilo. Darbo sezonai taipgi sutrum-pėjo. Gyvenimas žymiai pasunkėjo.

Tokiose sąlygose išleidžia-me savo draugus į miškus.

Dėl to, žinoma, nereikia pulti į pesimizmą. Britų Kolumbijos darbininkų tarpe jau senai prigijęs įsitikinimas, kad jie turi kovoti už kiekvieną dalykėlį, ir kad nelengva atsiekti. Jeigu bus reikalas, jie nebėgs, bet kovos už savo reikalus iki vėl susitvarkys savo reikalus. Aš tikras, kad neilgai truks kol vėl Kanados darbininkai žiūrės į Britų Kolumbijos medžio darbininkus kaip į geatsiskiriant nuo centro, įstei-

(Pabaiga ant 3 pusl.)

Bedarbių delegacija Ottawoje. Ji įteikė vyriausybei bedarbių reikalavimus, iš ku-

rių vyriausias yra, kad federalė vyriausybė imtųsi atsakomybės žiūrėti, kad be-

darbiai būtų aprūpinti pašalpa. Jie sakė, kad sugrįš gegužės mėnesį.

Namai, Farmos Pardavimui

Mes Turime Gerų Namų Toronto Bellwoods Distrikte, kuriuos Galima Tuojaus Užimti
Taipgi Gerų ir Nebrangių Farmų Ontarijoj
ROBERT P. PRICE, Broker
888 College St. — Toronto
Tel.: LA. 1564. Vakaris: LA. 6217
Klauskit Mr. Polloway

Siuntiniai Tarybų Lietuvon

APMOKĖTAS MUITAS
SKUBIAI — UŽTIKRINTA — APDRAUSTA

Nuo dabar mes persiunčiame 22 svarų siuntinius maisto, drabužių ir kitko jūsų giminėms Tarybų Lietuvoje ar kitose tarybų respublikose.

Galite pasiųsti jau padėvėtus drabužius, apavus, audeklo ir t.t., jūsų giminėms Lietuvoje.

Už kiekvieną siuntinį, pasiųsta per AMERPOL, siuntėjas aplaiko kvitą, pasirašytą jūsų giminaičio, priėmusio siuntinį.

Mes taipgi turime didelį pasirinkimą gatavai parinktų prekių, susidedančių iš negendančio maisto, audeklo, apavų ir odos.

Mūsų krautuveje galite gauti pasipirkti visas paduntimui reikalingas prekes. Kainų sąrašą suteiksime ant pareikalavimo.

Taipgi pasiunčiame pinigų į bilė šalį užsienyje.

AMERPOL ENTERPRISES

11661 Jos Campau Ave., Detroit 12, Mich.

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

İki Rinkimų Dienos!

TELŠIAI. Su dideliu pakilimu Biržuvėnų tarybinio ūkio kolektyvas, vadovaujamas drg. Povilavičiaus, sutiko rinkimų paskelbimą į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Bendrame susirinkime kolektyvo nariai prisieė socialistinius įsipareigojimus rinkimų garbei.

Tarybinio ūkio mechanikui drg. Aukštakalniui pasiūlius, remontininkų kolektyvas davė žodį iki rinkimų dienos pilnutinai atremontuoti visus traktorius ir prikabinamąjį žemės ūkio inventorių.

Dabar visuose skyriuose gyvai vyksta socialistinis lenktyniavimas prieš terminą įvykdyti prisieėtiesiems įsipareigojimams. Remontuojant traktorius, aukštų darbo rodiklių pasiekė traktorininkai Žibatavičius, Rimkus ir tekintojas Anavičius. Socialistinių lenktynių dėka ratinį traktorių jie atremontavo 8 dienom anksčiau, negu buvo numatyta plane. Be to, per tą laiką atremontavo 4 traktorinius plūgus, vieną sėjamąją ir daug kito inventoriaus.

Naujas Kolūkių Specialistų Būrys

ROKIŠKIS. Apskrities kolūkiai gavo naują specialistų būrį. Kursuose parengta 112 sąskaitininkų, statybinų brigadų brigadininkų, veterinarijos sanitarų. 71 kursantas baigė mokslą su labai gerais ir gerais pažymiais.

İmonių Chora Apžiūra

ŠIAULIAI. — Šiuo metu Šiaulių miesto įmonių chorai ruošiasi Dainų šventei. Mokytojų instituto salėje įvyko miesto įmonių chorų apžiūra, kurioje dalyvavo odų kombinato "Elnio" trikotažo fabriko "Verpsto" medžio apdirbimo kombinato ir kt. chorai. Geriausiai apžiūroje pasirodė priešgaisrinės apsaugos, medžio apdirbimo kombinato ir "Elnio" chorai.

Kolūkiečių Meninė Saviveikla

ŠILUTĖ. Daugelyje valsčiaus kolūkių gyvai veikia meninės saviveiklos būreliai. Prie "Šviesiojo kelio" kolūkio klubo - skaityklos suorganizuotas kolūkiečių choras, kuris dabar mokosi Dainų šventės repertuaro. "Šviesios ateities" kolūkio meninės saviveiklos būrelis dažnai suruošia vakarus kolūkiečiams. Kolūkio klubo - skaityklos vedėjos E. Mocukutės vadovaujamas kolūkiečių dramos ratelis šiuo metu repetuoja žemaitės pjesę "Trys mylimos".

K. Naudžius

Gedimino gatvė Vilniuje, Tarybų Lietuvos sostinėje. Vilniuje, kaip ir kitur, baigiamos gydyti karo žaizdos.

Ataskaitinė Dailės Paroda

Naujai įrengtame Lietuvos TSR Tarybinų dailininkų sąjungos nuolatiniame parodų paviljone šią savaitę atidaryta ataskaitinė dailės paroda, į kurią Lietuvos menininkai pateikė savo 1949-ųjų metų darbus.

Centrinę vietą parodoje užima kūriniai, vaizduojantieji didįjį tarybinės liaudies vadą draugą J. V. Staliną. Pažymėtinas jų tarpe P. Vainados darbo Josifo Visarionovičiaus Stalino biustas ir didelis N. Petrulio sukurtas J. V. Stalino bareljefas. Daugelis dailininkų vaizduoja priešakinius Tarybų Lietuvos įmonių ir kolūkių žmones — socializmo statytojus: B. Bučas — "Sagos" fabriko racionalizatorių Fabijoną Mykolaitį (gipsas), H. Rudzinskas — Socialistinio Darbo Didvyrį Lekavičių (aliejus) ir t.t. Šių kūrinių tarpe yra taip pat N. Petrulio sukurtas Vilniaus tabako fabriko novatorės Zofijos Sukackaitės skulptūrinis portretas, N. Nesavo skulptūra "Kelio tiesiejas" ir t.t.

Eilė dailininkų vaizduoja mūsų kraštą, didžius tarybinų patrijų darbą vaisius. Jų tarpe yra J. Buračo darbai (akvarelėj), A. Zmuidziavičiaus kūrinys "Rytmetis Klaipėdos priemiestyje" ir t. t. A. Kučo medžio raižiniai, skirti kolūkio temoms —

"Derliaus nuėmimas", "Kūlimas", "Poilsis". Jauna dailininkė Bronė Jacevičiūtė išstatė didelę drobę — "Salomėja Nėris Tėvynės karo metu". Parodoje dalyvauja 39 dailininkai su 67 tapybos, grafikos ir skulptūros kūriniais.

Kultūros Namuose

JURBARKAS. Prie vietos kultūros namų veikia dramos bei tautinių šokių rateliai ir mišrus 70 žmonių choras. Dramos ratelis pastatė iš eilės kelis dramos veikalukus, su kuriais jau aplankė "Žaibo", "Pušyno", "Jaunosios Gvardijos" ir kt. Jurbarko valsčiaus kolūkius. Su Ostrovskio 5 veiksmy scenos veikalu "Miskas" saviveiklininkai aplankys eilę kolūkių Erzvilkio, Veliuonos, Raudonės ir Smalininkų valsčiuose. Keturis kartus per mėnesį prie kultūros namų veikiančio lektoriumo nariai — apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas drg. Stašionis, gimnazijos mokytojai drg. drg. Bosas, Norkaitytė, Andriškis ir kt. skaito paskaitas mokslo, kultūros ir rinkiminių temoms.

L. Petravičius

Šviesos Kaimui ir Miestui

PASVALYS. Iljičiaus lemputės gausiai apšviečia Jo-

niškėlio tarybinio ūkio pastatus. Dabar ūkyje yra daugiau kaip 400 elektros šviesos taškų.

Tarybinis ūkis, sekdamas pirmaujančių tarybinų ūkių pavyzdžiu, elektros energiją vis plačiau panaudoja gamybiniam reikalams, ypač gyvulininkystės fermose.

Iš tarybinio ūkio šviesą taip pat gauna liginė, geležinkelio stotis ir eilė kitų Joniškėlio įstaigų.

St. Zosėnas

Naujas Scenos Veikalas Jauniesiems Žiūrovams

KAUNAS. Jaunojo žiūrovo teatras savo scenoje jauniesiems žiūrovams parodė naują veikalą "Trys muškietininkai". Ši 5 veiksmy 9 paveikslų komedija parašyta S. Radzinskio pagal A. Diomos to paties vardo romaną. Veikalą pastatė ir režisavo LTSR nusipelnęs artistas A. Kupstas.

Šiandienai Ceikiniuose

Maža kas žinojo seniau nuošalų švenčionių apskrityje Ceikinių kaimą, kuriame vyravo skurdas ir tamsa. Ceikiniečių vaikai neturėjo kur mokytis, pas gydytoją reikėjo keliauti po 16 kilometrų.

Tarybų valdžios metais Ceikiniuose sukurta septynių metų mokykla, atidaryta ambulatorija, paštas, telegrafas. Gyventojų namuose prabilo radijas. Vakaris ceikiniečiai renkasi į klubą - skaityklą. Gyvenimas pasuko naujuoju keliu. Ceikiniečiai susibūrė į žemės ūkio artelę. "Naujasis kelias" — taip pavadino jie savo kolūkj.

P. Bernatavičius

Saviveikla

Meno saviveiklos kolektyvai populiarūs Kauno "Kaspino" įmonės darbininkų tarpe. Sukurti vokalinis ansamblis, moterų choras, veikia dramos ratelis. Tautinių šokių mėgėjai pradėjo ruošti 1950 metų Dainų šventei, repetuoja numatytąją programą.

J. Kataržis

Gyvulių Augintojų Laimėjimai

ŠIAULIAI. Stačiūnų valsčiaus "Gegužės Pirmosios" kolūkyje suvesti žemės ūkio metų rezultatai. Žymius laimėjimus pasiekė gyvulių augintojai.

Metinis planas gyvulininkystei išvystyti viršytas. Kiaulių, avių ir paukščių skaičiumi kolūkis viršijo trimečio plano užduotį.

Daug dėmesio kolūkyje skiriama gyvulių produktyvumui pakelti. Teisingos priežiūros ir šėrimo dėka pernai iš kiekvienos 46 karvių primelžta 610 litrų pieno daugiau, kaip buvo numaty-

ta pagal planą. Pakilo pieno riebumas.

Aukštus rezultatus pasiekė kiaulių augintojai. Vidutiniškai iš kiekvienos 22 kiaulių per metus gauta 20,5 paršiuoko.

Socialistinėse lenktynėse pirmauja Stasė Vitkienė. Iš kiekvienos jai pritvirtintų 7 motininių kiaulių ji gavo po 25 paršiuokus. Antrąją vietą užėmė kiaulių augintoja Barzdžiūnienė, gavusi po 21 paršiuoką iš kiekvienos motininės kiauulės.

"Gegužės Pirmosios" žemės ūkio artelės gyvulininkų laimėjimai žymiu mastu pasiekti dėl teisingos darbo organizacijos ir atlyginimo. Kolūkiečių darbas atlyginamas priklausomai nuo gyvulių produktyvumo pakilimo.

Kolūkyje už darbadienį išduodama po 8 kg grūdų ir 5 rublius pinigais. Kiaulininkė Stasė Vitkienė gaus daugiau kaip 156 pūdus grūdų ir daugiau kaip 1,500 rublių pinigais. Papildomai apmokant už gyvulininkystės užduočių viršijimą, ji gaus 15 dviejų mėnesių amžiaus paršiuokų.

Padėka

DELHI, Ont. — Draugiškai dėkojam visiems Delhi ir apylinkės lietuviams, surengusiems mums išleistuvių partiją, o labiausiai draugėms Strolienei ir Galdikienei, kurios buvo iniciatorės tos partijos.

Labai ačiū už viką, ypač už dovanas, kurios pasiliks ilgai atminčiai. Nors mes išvažiuojam ir negalėsime taip dažnai susitikti, bet nepamiršime jūsų. Jūsų išleistuvės ir dovanos dar labiau sustiprino mūsų draugystę.

J. V. Rakščiai

Laukė Kristaus

MARYVILLE, Tenn. — Čia mirė nuo gerklės ligos 72 metų amžiaus moteris, kuri tikėjosi gyventi kol Kristus grįš ant žemės.

Tikėjimas į Kristaus grįžimą buvo toks tvirtas, kad Mrs. William A. Michalson ir jos vyras pasistatė 14 kambarių namą, kurs galėjo išstovėti 1,000 metų.

Namas buvo pastatytas iš marmuro, akmens ir cemento. Sienos 18 colių storumo, grindys 5 pėdų storumo, ir stogas 3 pėdų storumo.

ISLEIDZIANI LOGERIUS

(Atkelta nuo 2 puslp.)
riausiai organizuotus savo brolius. Mes juos išleidami į darbą linkime geros ištvermės, pasisekimo, o labiausiai — sveikatos.

Taika Veda Žmoniją į Gerovę ir Kultūrą

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

VISUOMET DARBININKAI KALTI

Jungtinių Valstijų angliakasių istorija yra puikus pavyzdys, kaip kapitalistinė valdžia "bašališka". Ji jau kelintu sykiu traukia teisman uniją. Jau milijonus dolerių ištraukė iš jos išdo pabaudomis. Šiuo sykiu unija išpildė valdžios įsakymą, pašaukė angliakasius į darbą, bet vistiek ji "kalta".

Angliakasių reikalavimai nei kiek ne didesni už auto darbininkų reikalavimus. Streikai kartojasi dėl kasyklų savininkų užsispyrimo. Bet valdžia niekad nekaltina savininkų. Ne savininkai kalti, kad šalis pritrūksta anglies, o angliakasiai, kurie ne prabangos reikalauja, o žmoniško pragyvenimo ir užtikrinimo, kad sveikatos nustojus nebūtų išmesti už tvoros.

Bankieriai, fabrikantai ir kiti pelnagrobiai nebesuskaito savo turto. Jis auga ir auga. Bet jie "negali" užtikrinti tiems, kurie tuos turtus sukrauna, mažos pensijėlės senatvėje ar sveikatos nustojus.

TAISO, TAISO, BET VIS NEPATAISO

Ontarijos vyriausybė labai dažnai taiso darbo įstatymą, bet vis nepataiso. Tiesa, truputį pakeičia, bet tos pakaitos visuomet ne pagerina įstatymą, o pablogina. Pastarasis pataisymas tiesiog kilpą neria unijoms ant kaklo.

Pavyzdžiui, pataisa sako, kad nei viena unija neras darbo santykių taryboj sau pagalbos, jeigu kuris nors skyrius sulaužys įstatymą, išeis į laukinį streiką. O tą galima labai lengvai padaryti. Galima vieną kitą skyrių paimti į rankas tokių žmonių, kurie su mielu noru patarnautų bosams. Yra tokių skyrių, kur samdytojai gali pasielgti, kaip jiems patinka. Yra net taip vadinamų kompanijinių unijų.

Darbininkai pradeda manyti, kad net neapsimoka laukti, kad valdžia duotų žmonišką įstatymą.

DAVĖ GERUS REZULTATUS

Viena kita maža bedarbių demonstracija Toronte, Vancouveri ir Montreale, sudėtinė delegacija Ottawon ir raštiški reikalavimai puikiai pasitarnavo bedarbiams. Štai valdžia pranešė, kad apdrauda nuo nedarbo praplėsta, tai yra, įtraukti ir tie darbininkai, kurie pirmiau buvo palikti, taipgi pašalpa pratęsta iki pavasario, nežiūrint to, kad kai kuriems ji užsibaigia prieš tai.

Tiesa, tai maži laimėjimai, bet geriau negu niekas. Tas gal nors nuo bado apgins daugelį darbininkų. Kokia ta pašalpa yra, vis pašalpa.

Tas parodo, kad reikalas buvo rimtas ir reikalingas atydos. Bedarbiai tą ir padarė. O ką spauda rašė apie tuos bedarbius? Ką policija užgiedojo? Rodos, kad kokie "kriminalistai" pasijudino. O tų bedarbių eilėse šiandien yra daug tik praėjusio karo didvyrių. Vakarykščiai didvyriai šiandien bedarbių eilėse grumiasi už duonos kąsnelį.

TIE PATARĖJAI

Menševikiška ir kitokia antiliaudiška spauda verkia, kad Tarybų Sąjunga duosianti Kinijai patarėjų. Ji tą patį gieda ir apie tokius pat patarėjus Lietuvoje. Lyg tai būtų koks blogumas ar kokia nors naujenybė.

Tokioms šalims, kaip Lietuva, Kinija ir panašiai, trūksta prityrusių žmonių visose srityse. Nereikia pamiršti, kad tam tikra dalis jų pabėgo. Norint darbą pakelti, reikia patyrusių patarėjų, kol atsiras savi. Ar geriau būtų, jeigu darbas šlubuotų?

Kitas dalykas, tai ne vien Tarybų Sąjunga padeda patarėjais. Kiek buvo amerikiečių Kinijoje, kada tenai viešpatavo čiangkaišekininkai? Tūkstančiai ir visokių. Kiek amerikiečių yra Graikijoje ir kitose šalyse Europoje?

O kiek mes turime amerikiečių Kanadoje? Jie ne tik pataria, bet ir kontroliuoja didžiausias industrijas.

KAS NAUJO PASAULYJE

Rinkimai Britanijoje jau atšalo, bet vis dar komentuojami spaudoje ir ant radio. Dalykas tame, kad jie beveik nieko neišsprendė. Britanija, taip sakant, pakibo ore.

Nors darbiečiai gavo kelias vietas daugiau, negu opozicinės partijos, bet dauguma labai maža. Jie negali tikėtis praveisti kokius nors didesnius pasimojimus, kaip kad nacionalizacija plieno industrijos ar panašiai. Jie gali gauti smūgi ir mažesniais klausimais, užklupti netikėtai.

Matote, ne visuomet galima turėti visus atstovus. Pasitaiko įvairių kliūčių. Nedalyvaujant kokiam desėtkui atstovų, konservatai gali išnešti nepasitikėjimą, nepraleisti valdžios pasiūlymo ir tokiu būdu priversti valdžią eiti į naujus rinkimus.

Pagal balsų skaičių, darbiečiai nenupuolė, priešingai, jie gavo daugiau, negu 1945 metų rinkimuose. Bet ir konservatų balsai žymiai paauogo, truputį daugiau, negu darbiečių. Balsavimai neparodo, kad britai būtų pakrypę dešinėn. Jie tiktai parodo, kao konservatai truputį pagyvėjo.

Tačiau neatrodo, kad darbiečiai bandytų praveisti kokius nors didesnius pasimojimus. Jie veikiausiai lauks sau patogaus momento ir tada skelbs rinkimus.

Kai kuriose valstijose jau renkami savanoriai stebėjimui orlaivių. Jie turės sekti, ar neatleikia "priešo" orlaiviai.

Jungtinių Valstijų senatorius Brien McMahon siūlo, kad speciali Jungtinių Tautų sesija būtų sušaukta Maskvoje apdiskusavimui atominės energijos kontrolės.

Jis matyti išivaizduoja, kad tas būtų kokia nors nuolaida iš amerikiečių pusės.

Pamatinis skirtumas yra ne tame, kur tas klausimas turi būti diskutuojamas. Kliūtis yra tame, kad amerikiečiai reikalauja atominės energijos nuosavybės po visą pasaulį. Tarybų Sąjunga sako, kad ji savo žemės šaltinių neatiduos niekam. Vieton to, ji siūlo uždrausti bombas ir įvesti kontrolę, kuri žiūrėtų, kad niekas jų daugiau negamintų.

Tarybų Sąjungos žmonės vėl gavo dovanų. Valdžia išleido patvarkymą, pagal kurį rublis paramiamas ne doleriu, o auksu ir jo vertė pakeliama 6 centais. Iki šiol rublis buvo vertas 19 centų, o dabar jo vertė bus 25 centai.

Sąrišyje su tuo daugelis prekių nupiginta, kai kurie maisto produktai ant 30 nuosimčių. O uždarbis nenumušamas. Ką seniau žmogus galėjo pirkti už 5 rublius ir 30 kapeikų, dabar tą patį jis galės nusipirkti už 4 rublius.

PO LIETAUS

E. MIEZELAITIS

Pro langą krinta saulė auksinė.
Aš rašau tau trumputį laišką.
Ir tą spindulį saulės auksinės
Tau į voką dedu, kad viskas būtų aišku...

Ant lango stiklo krapštosi voras.
Saulėj snaudžia aptingus katytė.
Taip paprasta viskas. Ir kyla noras
Paprastai tau viską apsakyti.

Sode tirpsta nuo putino sniegas.
Ir vaikai prieš saulę šaukia.
Nuo stogo lietaus lašeliai bėga,
Sukurdami muziką šiltą ir jaukią.

Į telefono stulpą galvą įrėmęs,
Beržas baltutis pumpurus krauna.
Ant vielos kregždžių mėlynos dėmės
Klega ir šoka prieš saulę jauną.

Viskas atrodo jauku ir gera.
Tyku. Tik kartais lašas po lašo
Vienodai krinta į smėlį vario
Ir akmenėlių kieta pratašo.

Jei tu krūtinėj turi ne širdį,
O akmenėlių, akmenį kieta,
Ji, kaip lašeliai, pertašys irgi
Žodžiai iš šito laiško saulėto.

Pro langą krinta saulė auksinė,
Aš rašau tau trumputį laišką.
Ir tą spindulį saulės auksinės
Tau į voką dedu, kad viskas būtų aišku...

Kai kuriose valstijose jau renkami savanoriai stebėjimui orlaivių. Jie turės sekti, ar neatleikia "priešo" orlaiviai.

Jungtinių Valstijų senatorius Brien McMahon siūlo, kad speciali Jungtinių Tautų sesija būtų sušaukta Maskvoje apdiskusavimui atominės energijos kontrolės.

Jis matyti išivaizduoja, kad tas būtų kokia nors nuolaida iš amerikiečių pusės.

Pamatinis skirtumas yra ne tame, kur tas klausimas turi būti diskutuojamas. Kliūtis yra tame, kad amerikiečiai reikalauja atominės energijos nuosavybės po visą pasaulį. Tarybų Sąjunga sako, kad ji savo žemės šaltinių neatiduos niekam. Vieton to, ji siūlo uždrausti bombas ir įvesti kontrolę, kuri žiūrėtų, kad niekas jų daugiau negamintų.

Tarybų Sąjungos žmonės vėl gavo dovanų.

Valdžia išleido patvarkymą, pagal kurį rublis paramiamas ne doleriu, o auksu ir jo vertė pakeliama 6 centais. Iki šiol rublis buvo vertas 19 centų, o dabar jo vertė bus 25 centai.

Sąrišyje su tuo daugelis prekių nupiginta, kai kurie maisto produktai ant 30 nuosimčių. O uždarbis nenumušamas. Ką seniau žmogus galėjo pirkti už 5 rublius ir 30 kapeikų, dabar tą patį jis galės nusipirkti už 4 rublius.

Tikėsit, ar ne, bet netrukus velionis prez. Rooseveltas, Jungtinių Valstijų atžagareivių akyse bus didžiausias "komunistas", koks tik Jungtinėse Valstijose yra buvęs.

Štai San Diego miesto valdyba neleido įrašyti į militarinį paminklą keturias Roosevelto laisves. Uždraudimas pasekė pasiūlydavusio admiralo William H. Standley pareiškimą, kad "Laisvė nuo nedatekliaus yra rusų komunistinis obalsis", o "Laisvė nuo baimės yra politinis obalsis".

Suėmimas ir nuteisimas Dr. Fuchso galutinai nutraukė britų, amerikiečių ir kanadiečių derybas dėl pasidalinimo atominėmis žiniomis. Amerikiečiai, kaip atrodo, neduos savo žinojimų nei britams, nei kanadiečiams.

Bet tos paslaptys, dėl kurių tiek daug vargstama, yra mažos paslaptys. Tarybų Sąjungos mokslininkai, kaip praneša žinovai, neatsilieka tyrinėjimuose.

Pastabos

Amerikos angliakasių streiko laimėjimas, yra puikiausia demonstracija darbo žmonių jėgos. Nežiūrint, kad prieš juos buvo atsuktas ir valžios aparatas, streiką jie laimėjo.

Jie laimėjo, nes buvo vieningi, tvirtai nusistatę.

Tai taipgi didelis triumfas jų vado John L. Lewiso.

Dabar kasyklų savininkai kelia anglies kainą ir už tai kaltę metą angliakasiams, unijai. Girdi pakeltas užmokestis išsūkia prekės pabrangimą. Panašiai unijos yra kaltinamos visur.

Bet ką gyvas faktas rodo?

1939 metais kasyklų savininkams nuo kiekvieno mainierio liko gryno pelno po 34 dolerius. Gi 1948 metais jie nuo kiekvieno mainierio gryno pelno turėjo po 733 dolerius.

Tie skaičiai parodo, kad darbininkams atlyginimą pakėlus, savininkams pelno lieka užtekstinai ir net dar per daug, anglies kainos visai nekeliant.

Pelnagrobų, darbininkai savo uždarbui mažinimu, nesuvaldys. Tai visuomenės reikalas; vyriausybės reikalas pelnagrobui sudrausti ir suvaldyti.

Tūlas winnipegietis J. Pr. (N. L. Nr. 9) plūsta winnipegiečius klubiečius, kam šie neatiduoda fašistiniams dipukams savo klubo.

Jis, apšaukęs winnipegiečius atsilikėliais, bara juos, kam jie neklauso fašistinių dipukų ir atsisako juos priimti į klubą. Jis stačiai "irodo", kad klubiečiai taip darydami "sավախախախա".

Pademonstravęs savo fašistinį akiplėšišumą, jis nesigėdija ir pagrūmoti seniesiems klubiečiams. Girdi, jie (dipukai) ligi šiol buvę labai "tolerantiški" su senaisiais winnipegiečiais. . . Suprask, jie gali likti ir netolerantiški. . .

Išivaizdinkit, koks jis didelis ir galingas ponas!!! Nenuostabu, kad winnipegiečiai ir nenori tokių akiplėšų į savo klubą priimti.

Vargšelis, jis, matomai, vis dar tebegyvena Hitlerio laikus.

Tas rašeiva plūsta klubą ir už tai, kad vietinė spauda nieko neparasė apie jų vasario 16 minėjimą. . .

Tokią pačią širdgėlą pergyvena ir Toronto dipukai.

Cia jie ne tik kad pamainydami bažnyčias ir kunigus mišias laikė, bet ir eisena suorganizavo. Dūdos pūtė,

CBC Stamp Club — Direktorai diskutuoja naujus pašto ženklus ir klubo narių klausimus viename klubo susirinkime. Norintieji tapti nariais, turi siųsti laišką CBC Stamp Club, Box 500, Toronto. Reikia taipgi pasiųsti 10 centų. Klubo programa transliuojama šeštadieniais nuo 12.30 val. dieną, iš Transriais, turi siųsti laišką CBC Canada tinklo stočių.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Ne Tik Militarinis, Bet Ir Moralinis Susmukimas

Jungtinių Valstijų parūpintais ar amerikiečių paskolomis apmokėtais ginklais Kinijos nacionalistų kariuomenė, kaip praneša, tęsia atakas ant Amerikos laivų, plaukiančių į komunistų laikomus uostus. Nacionalistų blokada tų prieplaukų nepažinta nei britų, nei amerikiečių. Jungtinių Valstijų valstybės departamentas ne kartą protestavo tuos nacionalistų užpuolimus ant amerikiečių laivų, kaip ir bombardavimus iš oro amerikiečių nuosavybių Šanghajuje.

Nacionalistų pastangos matomai nupuolė iki pagiežos laipsnio. Tokiu būdu jie daro kančias savo žmonėms ir nuostolius savo sąjungininkams. Nematyti jokios militarinės naudos iš tokio jų veikimo. Bet pranešimai krikščionių misijonierių duoda atsakymą į tai. Pasirodo, kad nacionalistai baigia smukti ne tik militariniai, bet ir moraliai.

Žemas marolinis lygis, kurį nupuolė nacionalistų lyderiai ir kariuomenė, buvo

plakatai mosikavo, o vietinė spauda — nė burpt!

Torontiečiai demonstrantai raminaisi tuo, kad daug žmonių į juos žiūrėjo. . .

Atsimenu, Smetonos laikais Panevėžin būdavo atvažiuoja žmogus ožius į ratukus pasikinkęs. Būdavo tempia ožiai ratukus išsireždamai.

Žinoma, žmonės sustoję į jį žiūrėdavo. . .

Bet, — koks sutapimas! — vietinė spauda apie jį nieko nerašydavo!

Z. J.

Vokietijos nacius. Mr. Stockwell rašė:

"Lapkričio 29 dieną, mirtiną miesto tylą drumstė eksplodavimas amunicijos sandėlių ir arsenalų. Eksplozija nušlavė nuo trijų iki penkių tūkstančių žmonių — vergų ir darbininkų, kurie nebuvo išpėti ir tokiu būdu sudraskyti į šmotelius. Prie to, naktį prieš nacionalistų valdžios pasitraukimą iš Čungkingo, nuo trijų iki keturių šimtų politinių kalinių buvo brutališkai nužudyta iš kulkosvaidžių, o jų lavonai sumesti į griovius ar palikti pūti ant vietos." — Toronto Daily Star.

Ir Jis Pabudo

Praeitais metais atsimenamė, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green buvo labai "susirūpinęs" Sovietų Sąjungos darbininkais. Tada jis visam svetui aiškino, kad toje šalyje "nėra laisvės" ir būk darbininkai prievarta verčiami dirbti. Ten, jis sakė, "gyvuoja vergija" ir tt.

Nežinantiesiems padėties, jo aiškinimas atrodė lyg Wm. Green ištikrųjų sielojosi darbininkų būkle ir jų laisve. Tačiau, jam rūpėjo tada suskaldyti unijas, atitraukti daugiau unijų iš Tarp. Unijų Federacijos, kurioje žymią rolę lošia Sovietų Sąjungos unijos. Tuomet jis ir Anglijos reakcinės unijos sausaukė neva pasaulinę unijų konferenciją Londone ir iš įvairių unijų atskalų suorganizavo savąjį popierinį "internacionalą". Tą atlikę išiskirstė ir sumigo.

Tame laikotarpyje pasaulyje įvyko įvairių kovų net ir pamainų kai kur. Green ir kiti jo plauko "vadai" jų

Išvadavimas

ALEKSYS CHURGINAS

Degė plytos, mūrai ir asfaltas, Gatvėj buvo karšta ir tvanku. O per Kauną, mūšyje sumaltos, Traukės gaujos Hitlerio vilkų.

Slinko jie, sukaitę ir užduse, Ir kažką murmėjo apmaudžiai. . . Žmonės sakė: "Pergalė bus mūsų. Vilnius — laisvas. Dvesia žmogžudžiai".

Mūsų broliai naktį iš lėktuvų Jų bėgimą laistė liepsnomis, — Ir sunku, sunku atskirti buvo, Kas ten — bombos, ar žaibų ugnis.

Taip klaikios vergystės dienos ritos, Lyg nuo kalno akmenys. . . Bet štai Griausdamas atėjo laisvės rytas, Sulingavo Nemuno krantai.

O paskui mieste nurimo viskas, Tik po apdulkėjusias gatves Dūmai draikėsi, — ir saulės diskas Tyliai kopė į meslvas erdves.

Kaunas vėl atgijo ir alsavo Ir, pakėlęs galvą iš rūkų, Klausėsi, kaip traukia dainą savo Pirmos gretos broliškų pulkų.

SYPSENOS

Kad ir Apgavo, bet Gražiai

Į vieną barzdaskutyklą, apie penkių metų vaikiukštį vedinas, įėjo žėles ir apžėles pilietis ir, sėsdamas į krėslą, patvarkė: "Mane apkirpsi ir apksusi, o vaiką tik apkirpsi".

Kada barzdaskutys jį apdirbęs ir dar apdailinęs, pasisodino į krėslą vaiką, pilietis pasiteiravo: "O tabako ar neprilaikote ant pardavimo?"

"Ne," atsakė barzdaskutys ir dadėjo: "Bet čia, tik antrose duryse randasi tabako krautuvėlė, išeikite ir gaukite".

Pilietis, padėkavojęs už roda, išėjo. Barzdaskutys apkirpęs vaikiukštį ir nesulaukdamas sugrįžtant piliečio, pasiteiravo: "Ale kur galėjo užtrukti tavo tėvelis, kad taip ilgai nesugrįžta?"

"Jis nėra mano joks tėvelis, Mister. Tas vyras, susitikęs mane ant gatvės, paklausė, ar aš nenoriu gauti dyką plaukų apkirpimą. Gi man sutikus, paėmė už rankos ir atsivedė čia", atsakė sprukdamas pro duris vaikas.

Dėdė Vincas

nepastebėjo. Mūsų šalyje pradžioje šių metų prasidėjo didieji streikai. Darbininkai nebegalėdami pragyventi iš gaunamos algos reikalauja teisės gyventi — streikuoja. Streikuoja automobilių pramonės darbininkai, streikuoja angliakasiai ir laukia tikisi pagalbos iš kitų unijų ir jų vadų. Bet p. Green ir kiti ne piršto nejudina.

Tik šiomis dienomis stauga Wm. Green pabudo ir garsiai prakalbėjo. Gal prakalbėjo už streikuojančius alkanus angliakasių; prieš kasyklų gobšus savininkus ir Taft-Hartley indžjonksinus? Būtų beveik stebuklai, jei tą jis būtų padaręs.

Ne. Tu nesulaukti. Jis griežtai pasisakė už valdžios paėmimą kasyklų ir privertimą streikierius dirbti. Štai jo žodžiai, pasakyti Senato Teisdarystės subkomitetui: "Mums reikalingi angliakasiai kasimui anglies. . . (ir) tada jie gali susėsti ir tartis apie sutartį." Reiškia, jis nori suvartyti angliakasių prievartą į kasyklas, o tik paskui tartis. Jis tą darąs neva "publikos" gerovei, būk norjį išvengti anglies stokos "krizij", bet jam, kaip matyti, visai neapeina tikrasis krizis streikuojančių mainierių šeimosė.

Dar sykį Green pasirodė bosų pusėje, kada kova įgauti aštresnes formas. Pernai jis liejo ašaras apie Rusijot (Pabaiga ant 11 pusl.)

KULTŪROS LIKIMAS

ILJA ERENBURGAS

(Tąsa)

Palaidojęs Aziją ir Afriką, Diuamelis laidoja Europą, jos kultūrą. Jo nuomone, žmonės iš "Strasburgo Europos" nesupranta, koks jiems gresia pavojus. Jis neišryškina pavojaus charakterio: esama darbo pasiskirstymo — Čerčilis muša būgną, o Diuamelis fuliaru šluostosi iš susizavėjimo aprasojusias akis. Vis dėlto jis supranta, kad karas, kurį nori pradėti Čerčilis ir jo užatlantiniai šeimininkai, bus Europai mirtinas. Jis rašo: "Jeigu mus ištiks nelaimė, mums reikės nukreipti žvilgsnį į didžiuosius Europos kultūros filialus". Prieš penkiolika metų aš nurodžiau, kad Žoržas Diuamelis neteisingai, apamai niekina Ameriką ir jos liaudį. Nuo to laiko pro Senos tiltus daug vandens nutekėjo; į šį vandenį žiūrėjo ir Miuncheno taikadariai, ir įžūlus esesininkai, ir prancūzų lūkuriuotojai ir Eizenhauerio kareiviai. Prieš penkiolika metų Amerika Diuamelii buvo "kultūros paneigimas", dabar, jo akimis žiūrint, Amerika tapo kultūros gelbėtoja. Senu papratimu Naująjį pasaulį jis nuolankiai vadina "Europos kultūros filialu", nesuprasdamas arba nenorėdamas suprasti, kad visa jo "Strasburgo Europa" yra tik amerikoniško sulaukėjimo filialas.

Sis reginys vertas pasigalėjimo, sunku apie jį kalbėti kiekvienam, kas myli ir vertina senas, garbingas Europos tautas. "Rytų" ir "Vakarų" kultūrai, Europos, Azijos, Amerikos, Afrikos kultūrai, yra tik vienas pavojus. Jis nematuojamas pagal žmonių odos spalvą, jis nei geltonas, nei baltas, nei juodas. Jis neapibrėžiamas net geografinėmis sąvokomis; aš nepavadinčiau šį pavojų "amerikonišku", kad neįžeisčiau tų dorųjų mokslininkų, rašytojų, gydytojų pedagogų, inžinierių, kurie gyvena Amerikoje ir, pagal savo išgales, kovoja prieš sulaukėjimą, skiepijamą valdančiųjų klasių. Sis pavojus socialinis: klasė, nebeįgalinti kurti kultūrinių vertybių, dvasiškai supuvusi ir ištvirkusi, išprotėjusi dėl nujaučiamo neišvengiamo galo, stengiasi apmulkinti, užmigdyti, dvasiškai palaužti žmoniją; ji ruošiasi nusikalstamiausiam karui, turėdama vienintelį tikslą — prailginti atomazgą, visai nepaisant to, kad jį ruošiamas karas bus lemiamas ir praeties paminklams ir tolimesniai žmonijos kultūros vystymuisi.

Aš žinau, kad Jungtinėse

Valstijose yra keletas ypatingai gabių rašytojų. Tarp dviejų karų jie davė pasauliui keletą vertingų knygų. Dabar jie arba tyli, arba rašo silpnus dalykėlius, arba pradeda propaguoti idėjas, kurios tinka vagiui Tomasui, vagiui Bilbo, bet jokių būdų ne stambiams rašytojams. Štai, pavyzdžiui, tikrai gabus rašytojas Folkneris parašė romaną, įrodinėjant pietinių štatų vergvaldžių teismumą.

Be keleto talentingų rašytojų, Amerikoje yra dešimtys tūkstančių literatų, kurie nuodija amerikiečių ir "strasburginės Europos" žmonių sielas. Apie jų produkciją, kurią sunku pavadinti literatūra, daug kalbėjome. Pakanka priminti, kad septyniolika metų aš rašiau romanuose iš šimto aprašomas išžaginimas, o penkiolika metų keturiolika filmuose iš šimto rodomi žvėriški nužudymai.

Jie siūlo europiečiams imti pavyzdžiu "amerikoniško gyvenimo būdą". Apie šį gyvenimo būdą rašo ir Amerikos rašytojai, ir Amerikos biznesieriai: pastarųjų aforizmais nukabinėtos keturiasdešimties štatų pakelės. "Jei tu šokdama prakaituosi, sužadėtinis tave pames. Išbandyk mūsų idealią priemonę nuo prakaitavimo!", "Kas daug valgo špinatų, tas varo iš proto net pačias šalčiausias moteris". "Jeigu Kristui ant kryžiaus vietoje pinties su actu būtų davę stiklą kokakola, jis būtų miręs labai patenkintas". Neseniai man pasitaikė toks skelbimas, atspausdintas "Unnipeg tribiun": "37 metų fermeris nori susipažinti su mergina apie 30 metų, turinčia traktorių. Tikslas — vedybos. Prašoma prie atsakymo laišku pridėti traktoriaus fotografiją". Aš atkreipiu skaitytojo dėmesį — ne merginos, o traktoriaus fotografiją. Ar vertėjo Petrarkai ir Selli, Lermonovui ir Heinei rašyti eilėraščius apie meilę, kad jie išgyventų iki tokio "gyvenimo būdo"?

Jie moko Europą: nepraktikuokite, gerkite "koka-kola", tuokitės su traktoriais, skaitykite romanus apie išžaginimus, o, svarbiausia, ruoškitės mirti už neklaidingą, nepalyginamą (ir, pridėsiu nuo savęs, nepataisomą) Ameriką.

Laikraštis "Mond" praneša, kad Vakarų Europos šalis lanko "visapasaulinės valdžios" šalininkas p. Farmeris. Jis paskelbė, kad Tenesi štato vyriausybė jau priėmė nutarimą apie įstojimą į "visapasaulinę valstybę".

Prancūzų laikraštis rašo: "Kodėl nepadaryti ir kitose vietose to, ką padarė Tenesi?" Aš su p. Farmeriu susipažinau Tenesi. Jis buvo kuklus ir sumišęs, rodė man menkas lūšnas, kuriose gyvena valstiečiai. Raudonuodamas iš gėdos, jis man pasakojo, kad Tenesi esama daug sulaukėjimo ir tamsumo. Tiesa, aš mačiau Tenesi štate parkus ir skverus, kur neįsileidžiama "spalvuotų". Aš susipažinau su stambiu mokslininku — negru Bredi, kuriam neleidžiama naudotis universiteto laboratorijomis ir biblioteka. Aš sužinojau, kad Tenesi štato įstatymai draudžia mokytojams ir profesoriams aiškinti evoliucijos teoriją, reikalaujanti, kad jie aiškintų pasaulio sutvėrimą pagal bibliją. Tai jau tikri laukiniai. Negrai ten gyvena kaip vergai. Valstiečiai — kaip elgetos. Mokslas ten tebėra tokioje padėtyje, kurioje jis buvo Europoje inkvizicijos laikais. Be viso to, Tenesi štate yra vienas pačių "humanistiškiausių" institutų Amerikoje — tai įmonė, gaminti atomines bombas.

Galima buvo manyti, kad p. Farmeris, kuris man padarė gero ir kuklaus žmogaus įspūdį, pašvęs savo gyvenimą kovai su gimtojo krašto laukiniu atsilikimu. Galima buvo taip pat manyti, kad Tenesi vyriausybė, supratusi savo nusikaltimą tėvynainiams ir visam pasauliui, prieš propagodama "visapasaulinės valstybės" sukūrimą, imsis darbo ir pakels savo štatą nors iki devynioliktojo šimtmečio lygio. Bet mes matome ką kitą: p. Farmeris siūlo Prancūzijai, Italijai, Anglijai, tautoms su didėle istorija ir dideliu likimu, imti pavyzdį iš laukinio Tenesi štato.

Sunkus lavoninės oras jų pasaulyje. Neseniai jie apdovanojo premija išdaviką Ezrą Paundą, laike karo rašiusį eilėraščius, kuriuose jis garbino fašistų žvėriškumą. Prancūzijoje buvo rašytojas Selinas, aprašęs supuvimą, šlykščius papročius, žmogaus menkystę. Okupacijos metu jis tapo aistringų hitlerininkų gerbėju; jis gyrė dujų kameras ir žydų žudymus. Hitlerininkai jį išgelbėjo nuo prancūzų tautos keršto, ir dabar jis gyvena Danijoje. Gal bū, greit jį įsileis į Paryžių. Štai ką rašo apie Seliną rašytojas Ramon Sender žurnale "Nju lider": "Seliną reikia palyginti su pirmaisiais krikščionybės laikų kankiniais — tai šventasis, tai žmoniškumo ir dvasios kilnumo pavyzdys". Ką gi,

jeigu jiems žmoniškumas — gestapo, rasizmas, Osvencimas, tai Selinas giliai žmoniškumas; jeigu jiems dvasios kilnumas — tėvynės išdavimas, tai Selinui galima pastatyti paminklą. Paminklui, tikriausiai, amerikiečiai pinigų neduos, bet į Paryžių atgabens ir premiją paskirs: tokie ponai dar bus reikalingi.

Ten buvo madoje Sartras. Dabar Sartras pralenktas: iškilo nauja žvaigždė, tūlas Emilis Sioranas. Jis išleido knygą, pavadintą "Trumpa puvimo apžvalga", kurioje rašo: "Reikia žmoguje sunaikinti polinkį tikėti, pabaisinęga gebėjimą turėti viltį. Būtinai reabilituoti žmogaus teisę nusižudyti dėl abejingumo gyventi. Žmogus, nebesuprantąs savo visiškos menkybės, yra pamišėlis. Pamišėliu galima pavadinti kiekvieną, kuris nuoširdžiai tiki idealus, į ateitį, į sąmonę".

Bendrai, aš neprieštarauju, jei jiems būtų suteikta teisė žudyti. Tik tegul greičiau miršta: negalima lavono nuodais, sklindančiais iš pūvančios krūvelės, nuodyti gyvuosius. Laimei, gyvieji tebėra gyvi: juos palaiko tikėjimas idealais, ateitimi, sąmone. Geriausi žmonijos kultūros atstovai, kur jie begyventų, suprato vykstančių įvykių reikšmę, pasirinko savo vietą, nelaukia, neverkšleina, bet kovoja. Antroji amžiaus pusė nebus rami: mirštis mėgins pasmaugti tai, kas gyva. Bet mes žinome, kad tai padaryti niekuomet nepavykdavo: pavasarį sužaliuoja žemė, ir vietoje mirusių ateina jaunuoliai. Didysis mūsų už žmonijos kultūrą bus laimėtas.

Galvodamas apie mūsų amžiaus likimą, aš atsimeinu turkų poeto Nazimo Chikmeto eilėraščių, pavadintą "XX amžius", kuriame jis sakosi gimęs ir didžiūojasi, kad gyvena dabar — dvidešimtajame amžiuje.

Tai parašė komunistas. Jis parašė tai po dvylikos metų baisaus kalėjimo, parašė kalėjimo kameroje, žinodamas, kad jį nuteisė trisdešimt šešeriems metams kalėjimo ir kad jis serga širdies liga. Kada skaitai šį eilėraščių, kažkas atsistoja gerklėje, norisi paspausti tolimą ranką, pasakyti: niekuomet, niekuomet jį nenugalės gyvybės, jei mes turime tiek draugų, didžiųjų poetų ir niekam nežinomų darbininkų, tiek draugų — Romoje ir Tenesi štate, Turkijoje ir Paryžiuje, Kinijoje ir Kongo, tiek gerų, skaisčių žmonių, kurie žino, kad gyvenimas — tai esmė, paskirtis, kad kultūra ne barskalai, ne patogumų tinklas; ne buvusių laimėjimų sątrūkstanta kūryba, pažanga, žmogaus iškilimas, jo proto, jo jausmų pateisinimas, gal

PRANEŠIMAS

Lietuvių Literatūros Draugijos Nariams

Siuomi pranešame Draugijos nariams, kad šių metų (1950) leidinys bus "Popiežiai ir Lietuvių Tauta". Tai labai svarbi istorinė knyga. Kaip veidrodyje šioje knygoje nušviečiami popiežių ir katalikų bažnyčios santykiai su lietuvių tauta. Ypatingai šiandien, kai reakcinis klerikalizmas taip aukštai kelia galvą, ne tik mūsų Draugijos nariams, ne tik pažangiejiems, bet visiems Amerikos lietuviams be galo svarbu pažinti ir suprasti tuos santykius.

Veikalą "Popiežiai ir Lietuvių Tauta" parašė profesorius Povilas Pakarklis, įžymus visuomenininkas, istorikas ir rašytojas. Keletą pastutinių pokarinių metų prof. Pakarklis praleido tyrimui ir studijavimui archyvų Karaliaučiuje, kuriuose jam pavyko surasti labai daug istorinės medžiagos apie lietuvių tautą. Iš tų studijų, apart šio veikalo, prof. Pakarklis taipgi parašė "Kryžiuočių Valstybės Pagrindai".

Knyga "Popiežiai ir Lietuvių Tauta" tuojau duodama spaustuvei.

Dėl spaustuvės kraustymosi naujon vieton ir kitų techniškių kliūčių šių metų žurnalo Šviesos pirmas numeris tapo šiek tiek suvėluotas. Bet jau spausdinamas ir jį gausite greitoje ateityje.

Šia proga norime dar kartą karštai paraginti narius mokėtis narines duokles. Kaip žinote, šiemet reguliariškoji duoklė yra du doleriai. Taip vadinamoji "šeimos duoklė" tebėra ta pati — 25 centai. Prie dabartinio nesvietiško brangumo nebus lengva padengti organizacijos Draugijos išlaidas ir pilnutinai išpildyti knygų ir žurnalo leidimo programą.

Todėl prašome tiek kuopas, tiek narius prie kiekvienos progos Centrą paremti aukomis. Ypatingai šiais jubiliejiniais metais reikia išnaudoti visas progas mūsų Draugijos sustiprinimui. Nepamirškite kiekvienoje ypač didesnėje kolonijoje suruošti kokį nors jubiliejinį rengimą, bent jau dalį pelno paskiriant Centro literatūros leidimo programai.

Pasitikime, kad šis mūsų parengimas susilauks iš visų narių greitą ir gražaus atsiliepinimą.

LLD Centralinis Komitetas

per daug trumpame, bet puikiame mylimosios žemės kelyje. Su šiuo tikėjimu, su šiuo milijonų draugiškų rankų šilumų jutimu, su atsakomybės už kultūros likimą jausmu mes sutinkame Naujuosius metus.

Rašytojui A. Gričiui 50 Metu

T. TILVYTIS

Augustinas Gričius mūsų literatūroje pažįstamas kaip prozaikas-realistas su aiškia humoristo dovana ir drauge kaip dramaturgas.

Augustinas Gričius gimė Šipylių kaime, Gruzdžių v., Šiaulių apskr., gausioje kaimo bežemio siuvėjo šeimoje. Pradžios mokyklą baigė Šipyliuose dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Po vienuolikos metų pertraukos lankė suaugusiųjų kursus Kaune. 1925 metais stojo laisvu klausytoju į universitetą. Buvo išvykęs mokytis į Paryžių, bet dėl susidėjusių aplinkybių ten teišbuvo vos keletą mėnesių.

A. Gričius perėjo sunkų ir prieštarų pilną ligšiolinio gyvenimo kelią. Kaizerinės okupacijos metu vokiški okupantai jį išvežė į Vokietiją priverčiamam darbams, iš kur jis 1917 metais pabėgo ir grįžo į Lietuvą. Keletą metų dirba pripuolamą darbą ir mokosi. 1922 metais jis stoja į satyros teatrą "Vilkolakų" artistu, kur dirbamas, kaip vaidintojas ir dramaturgas, lanko vaidybos studiją ir gausiai bendradarbiauja to meto pažangesnėje spaudoje.

Lavindamasis ir ieškodamas savo profesinio kelio, A. Gričius vis labiau linksta į spaudos darbą, kuriuo jis pradėjo pasireikšti dar vaikystėje, gyvendamas kaime. Jo pirmieji rašiniai užtiknami 1913 metų "Liet. Ūkininke". Juose jis mėgina vaizduoti sunkų darbą valstiečių gyvenimą.

Pirmieji jo feljetonai pasirodė 1919 metais "Darbo Balse". Tačiau aktyviau šioje srityje jis ima dirbti tik 1922-1924 metų laikotarpiu, kai stojo į "Vilkolakų".

Jo feljetonuose buvo nemaža kandžios politinės satyros, nukreiptos prieš ano meto krikščionių demokratų diktatūrą. Greta feljetonų, kurių A. Gričius tada nelaukė rimtu kūrybos darbu, jis rašydavo beletristinius vaizdelius ir apsakymus. Atsimenu, jis sakydavo, kad nors ir pilas humorą kaip iš kibiro, bet visą laiką galvojęs apie apsakas, novelės meną. Jo apsakymai realistiški, vaizduoja sunkų kaimo varguomenės gyvenimą.

Bet A. Gričius tuo laikotarpiu, nors ir nemaža parąsė feljetoninio pobūdžio kūrinii, nepasiekė žymesnių literatinių laimėjimų.

Kai mūsų liaudis 1940 metais nusiųdė smetonišką diktatūrą, A. Gričius aktyviai įsijungė į tarybinės spaudos darbą. Tais pačiais metais jis stoja į tarybinių rašytojų sąjungą. 1941 metais li-

teratūros žurnale "Raštai" pasirodė jo apsakymas "Andrius Klevėnas", vaizduojas klasinius prieštaravimus mūsų kaime.

1943 metais A. Gričius parašo lietuvių liaudies ansambliui montažą "Iš rytų šalės saulelė tekėjo". Jis aktyviai dalyvauja lietuviškoje tarybinėje spaudoje straipsniais ir baletistiniais kūriniais. Nemaža jo straipsnių, vaizdelių ir feljetonų išspausdina pažangieji Amerikos laikraščiai.

Grįžęs į išvadotą Tarybų Lietuvą, A. Gričius stoja į atstatymo darbą ir pirmomis dienomis dirba Meno reikalų valdyboje atsakingose pareigose, o vėliau išrenkamas Tarybinių rašytojų sąjungos valdybos nariu ir sekretoriumi. Tarybinis gyvenimas grąžina A. Gričių į literatūros kūrimo darbą, sudaro galimybes jo rašytojiškiems gabumams reikštis.

1947 metais respublikiniame dramos konkurse A. Gričius laimėjo II premiją už pjesę "Liepto galas". 1948 metais "Tiesoje" pasirodė jo apsakymas "Barvainio sodyba", demaskuojas buožių laikyseną kolūkių atžvilgiu. Šiemet A. Gričius parašė antrą pjesę "Skeveldros" iš pokarinio Tarybų Lietuvos

gyvenimo, kuri pastatyta Kauno dramos teatre.

Nemaža darbų A. Gričius nudirbo ir vertimų srityje. 1945-1946 metų laikotarpyje jis yra išvertęs į lietuvių kalbą 16 tarybinių pjesių, kurios buvo pastatytos mūsų respublikos teatruose. A. Gričius taip pat prisidėjo prie filmo "Marytė" scenarijaus sukūrimo.

Šiuo metu A. Gričius rašo apybraižinį romaną "Mano tėviškėje", kuriame vaizduoja istorinius pasikeitimus Lietuvos kaime.

A. Gričius už nuopelnus mūsų literatūrai yra apdovanotas ordinu "Garbės Ženklas" ir medaliu "Už šaunų darbą Didžiojo Tėvynės karo metu".

A. Gričius tvirtai eina tarybinės literatūros keliu. Tarybinė liaudis laukia ir tiki, kad Augustinas Gričius dar labiau sustiprins savo kūrybinę veiklą ir duos naujų vertingų kūrinių, prisidedančių prie kovos su atgyventom nuosėdom žmonių sąmonėse, parodančių naujo tarybinio žmogaus augimą. Nieko nėra didingesnio, kaip būti geru ir darbščiu daugiautės tarybinių rašytojų šeimos nariu, pažangiausios pasaulyje literatūros kūrėju.

Linkime Augustinui Gričiui ilgų ir darbinių metų.

Iš Lietuvių Literatūros Draugijos KVK Raštinės

Atsiuokimas į Visas Kuopas ir Narius

Brangūs Draugai ir Draugės:

Kadangi šie metai yra Lietuvių Literatūros Draugijai ne paprasti metai, bet jubiliejiniai, ji mini savo 35 metų gyvavimo ir kultūrinio darbo sukaktį, tai mes turime tinkamai atžymėti juos, stengdamiesi gauti naujų narių, surengdami mitingus, paminėjimo vakarus, nušviesdami Draugijos atliktus darbus, išstatydami parodon visus jos leidinius, ir t.t.

Draugija užsibrėžusi gauti šiais jubiliejiniais metais 1,000 naujų narių. Ji taipgi šaukia suvažiavimą liepos 1-2 dienomis, Richmond Hill, N. Y.

Neatsilikime

Mes, kanadiečiai, kurie priklausome prie LLD, naudojamės jos leidiniais ir atyžčiai skaitėmė juos, gerai suprantame, kokią naudą ji mums davė, kiek mes pasimokinome iš jos leidinių. Jie

padėjo mums atsikratyti prietarų, išbristi iš miglyno ir atsistoti ant teisingo kelio, vedančio į kultūrą ir skaitesnių rytojų. Todėl mes, šios draugijos nariai, turime neatsilikti nuo amerikiečių, turime dėti pastangas, kad šios garbingos organizacijos jubiliejus būtų tinkamai atžymėtas ir Kanadoje.

Kuopų ir Narių Uždaviniai

1. Labai svarbu, kad kiekviena LLD kuopa Kanadoje surengtų bent po vieną ar du parengimus jubiliejui atžymėti.

2. Svarbu gauti kiek galint daugiau naujų narių. Tą klausimą reikia plačiai apkalbėti susirinkimuose. Kur yra galimybių, reikia bandyti sutverti jaunuolių kuopas arba jų skyrius prie esamų kuopų.

3. Dar yra tokių vietų, kur gyvena gražūs būriai pažangių lietuvių, bet nėra LLD kuopų. Draugai ir draugės,

kviečiame susiburti į LLD kuopas.

4. Reikia pagyvinti knygų platinimą. Skleidimas apšvietos yra garbingiausias darbas. Mūsų draugijos centrai ir pas KVK yra gerų knygų dėl platinimo. Pas mus dar yra "Saulėtoj Ispanijoje" ir "Už šviesią Ateitį" brošiūrų.

Skleiskim šviesą!

Duoklės

LLD narinės duoklės truputį pasikeitė. Pilnas nario mokestis Kanadoje dabar yra \$2.15 į metus (\$2 centrai ir 15 centų KVK). Šiais metais, tačiau, priimami už \$1.15. O kurie sumokės pilnai \$2.15, tie gaus dovanų tris knygas iš senesnių leidinių. Šeimos nariai Kanadoje moka 40 centų į metus (25 c. centrai ir 15 c. KVK).

126 kuopa (Vancouver B. C.) ir 152 kuopa (Red Lake, Ont.) jau sumokėjo duokles už visus narius už šiuos metus. 21 kuopa (Windsor, Ont.) taipgi beveik pilnai užsimokėjusi. 162 (Toronto) ir 47 (Montreal) jau padariusios gerą pradžią. Prašome visas kuopas pasistengti sumokėti mokesčius, nes pinigai reikalingi knygų ir žurnalo leidimui.

LLD KVK

Ten ir Čia

TORONTO. — Straipsnyje "Tarybinių Žmonių Kūrybinis Darbas", kuris tilpo Liaudies Balsu Nr. 957, aprašoma, kaip Tarybų Sąjungos darbininkai vykdo pagerinimus, sutaupo laiką, medžiagą. Tą darydami, jie padaro naudą sau, savo kraštui, savo atečiai.

Susirenka darbininkai į svetaines, ar fabrikuose, ir svarsto, kas kur reikalinga pagerinti, ant kokio darbo reikia laiką sutaupyti ir t.t.

Taip pat suvažiuoja iš miestų ir ūkių į konferencijas, pasidalina savais išradimais. Už tai progresas žengia dideliais žingsniais. Per 30 metų jie nuėjo toliau, negu kapitalistinis pasaulis per 150 metų.

Dabar pažiūrėkime, kas atsitinka mūsų šalyje, kuomet darbininkas pasiūlo koją nors pagerinimą. Tiesa, čia mažai to yra, bet gal pasiūlta. Fabrikuose ir krautuose galima matyti išskabas, kurios kviečia darbininkus duoti pasiūlymus.

Jeigu darbininkas pasiūlo ką dėl sutaupymo laiko, tai niekas nežino, kad tai darbininko dėka tas padaryta. O to pasėkoj — gal ne vieną darbininką paleidžia iš darbo. Iš to nauda tikrai kompanijai.

Tai koks skirtumas. Ten už pagerinimą, už darbo našumą nauda ir darbininkui ir visam kraštui. Čia, už suteiktus patarimus darbininkams tenka nedarbas ir alkis.

Skaitytojas

Nuo Redakcijos

Veik visi laikraščiai prisi-laiko taisyklių, kurios reikalauja, kad korespondentai paduotų savo vardą ir pavardę ir adresą. Po raštais gali būti slapivardžiai, bet redakcija turi žinoti, kas rašo.

Tokių raštų, kurių autoriai nepasisako, kas jie yra, laikraštis negali sunaudoti.

Redakcija

PARDUODAMAS
TABAKO ŪKIS

130 akrų žemės, 4 kilos, 130 pėdų grynauzės, jaunas sodas iš 300 visokių vaismedžių.

Kreipkitės:

J. ir N. Kisieliai,
R. R. 1, Mt. Brydges,
Ontario

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Ištodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių
Savitarpinės Pašalos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRŽELIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu
Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turį 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpomis Išmokėjusi Suvirš \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50; \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę
Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
Nario Mokestis: 35 c., 65 c., ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Virš \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

Ch. Narush, 489 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

Montrealo Žinios

Estiko Nelaimė

Vasario 26 d. drg. Petručiūnaitis su visa šeima važiuojant automobiliu teko susidurti su gatvėkariu. Laimė, kad automobilio vairuotojas staigiai sustabdė automobilį, tai išliko ne tik visi gyvi, bet ir ne pavojingai sužeisti. Skaudžiausiai nukentėjo tai M. Šuplevičienė ir jų jaunesnioji dukrelė, mažiau nukentėjo pats Šuplevičius ir vyresnioji dukrelė. Sako, reikėjo tik mažos akimirkos, kad būtų visa šeima tragiškai žuvusi.

Išvyko į Čikagą

Vasario 27 d. apleido šią koloniją ir išvažiavo į Čikagą Jonas ir Adelė Meištai su savo dukrele.

Kovo 3d., seni šios kolo-

nijos gyventojai Jonas ir Veronika Marozai taipgi išvyko į Čikagą, kur mano apsigyventi.

Marozų išvykimą proga, d. P. ir O. Yoneliūnai vasario 26 d. surengė jiems išleistuvių labai puikų balių, kuriame dalyvavo Marozų ir Yoneliūnų artimi draugai. Yoneliūnai nuo savęs įteikė išvykstantiems puikias dovanas, o dalyviai šia proga pasiuntė dovaną ir Liaudies Balsui, suaukodami sekanciai L.B. Rėmėjas \$6.50, J. Čičinskai, Frontenacas ir E. M. po \$2.00 ir po \$1.00 — B. Juraitis, L. Kisielis ir Olga.

Ligoniai

Verdunietis Kregždė jau senai skundžiasi galvos skaudėjimu. Šiuo laiku Victoria ligoninėje daro ligos tyri-

mus. Ar reikės eiti ant operacijos, ar gal taip išgydys, tai dar nėra žinoma.

Jau labai seniai sušlubavusi sveikata P. Astrauskui, o pastaruojų laiku ligonis skundžiasi, kad visą suėmė skausmai. Serga savo namuose.

Dvi savaitės atgal, smarkiai susirgo Ona Slikienė, liga jau buvo arti plaučių uždegimo, bet šiuo laiku ligonė jau yra pergyvenusi patį didžiausią krizį ir po truputį pradeda taisytis.

Vasario 28 d. "Victorijos" valyklos savininko žmonai A. Matulaitienei, Victoria ligoninėje padaryta dvi operacijos. Ligonė operacijas laimingai pergyveno, bet gal teks ilgai pasirgti, kol sveikatą atgaus.

Pastaruojų laiku susirgo Stasio Verbylos žmona. Kokia liga serga, neteko sužinoti. Ligonė randasi savo namuose.

Korespondentas

versime Rusiją besąlyginiai pasiduoti."

Wallace ragino Jungtines Valstijas susitarti su Sovietų Sąjunga, ypač atsižvelgiant į pražūtingiausią pavojų, kuriuo gresia būsimųjų hydrogeninių bombų karas.

Antra vertus, Wallace įtarė, kad ir Jungtinių Valstijų ir Rusijos politika, girdi, vadovaujasi brutališka ginkluota galybe.

Progresyvių suvažiavimo užgirta programa sako:

Socialistinė Sovietų santvarka ir kapitalistinė Amerikos sistema galėtų išvengti karo ir taikiai sugyventi.

Amerika privalo per Jungtines Tautas siūlyti padaryti tarptautinę sutartį, kuri uždraustų visus atominius ginklus. O tokiai sutarčiai ypač reikia, kad Amerika pradėtų tiesiogines derybas su Sovietais.

Parduodam Namus

Parūpinam Ugnies, Vagystės, Automobilių Stiklo ir Kitą Apdraudą

Parduodam Laisniuotus Tavernus Grosernes, Mėsines, Icecream Parduotuves ir Kitus Biznius

Rašykit, Telefonuokit ar Atsilankykit Asmeniškai

EUGENE PLAWISKY

6693 Des Erables St. - Tel. DO. 8076

MONTREAL, P. Q.

Padėkos Žodis

RODNEY, Ont. — Šiomi norime širdingai padėkoti mūsų maloniems kaimynams už suruoštą išleistuvių partiją vasario 25 dieną, kuri buvo didžiausiu mums surpizu mūsų gyvenime.

Širdingai dėkojame rengėjams ir visiems prisidėjusiems, taipgi už tokią gerą ir gražią dovaną, kuri bus mums amžina atmintis.

Mes niekad nemanėm, kad mes turime tiek daug ir tokių gerų draugų, nuo kurių atsiskirti mums labai sunku.

Širdingai ačiū jums visiems, mieli draugai ir draugės.

Jurgis ir Stasė Aleliunai

PROGRESYVIŲ SUVAŽ. RAGINA TARTIS SU TSRS

(Atkelta nuo 1 pūslop.) programa nėra komunistinė programa, ji nėra nei socialistinė programa; mūsų programa yra vienintelė, kuri gali apsaugot kapitalizmą, kad jis pats nenusižudytų."

Už nesutarimą dėl atominės jėgos kontrolės Wallace kaltino amerikinį Barucho planą. Sako:

"Mes (Amerika) įsivaizdavome, kad jeigu pasidarysime daugiau atominių bombų ir apginkluosime daugiau tautų iš savo pusės, tai pri-

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drėx) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Dr. Roman Pniewski

Dvugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE. Montreal, Que.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Kada gyvybę ištvirkė kyta kurią b porą v du išg Nojus rodo, k vūnus, kam v bar m dienos arkos. Man tojum kovoja do žin status me bu nių i Mums kų ger buvo k ko kv da mu rakele ponas. "To rontan kas pa "Ir sēm. "Blo genero ga". "Ko vėl kla Gird sunaik čiai, k nės, pa tą ka naują žemine Daug Pasikė ponas kame o ir mes. Kada tą ir a kiekių radome su kom mum p sulato siems e tuvėn g asmeni tybės. bėkit, l ni ir iš kit ma Ir ka Sargas tokie p rysi? E vojame pagyvė kiu por si?" Vieno kame j slaptas šauktas svetain "Aš kad la mes tu karą." nas šu

Moderniška Nojaus Arka

(Feljetonas)

Kada dievas baudė visą gyvybę už nekurių žmonių ištvirkimą, Nojui buvo įsakyta pasibudavoti arką, į kurią būtų galima suleisti porą visų gyvūnų ir tokiu būdu išgelbėti nuo prigėrimo. Nojus taip ir padarė. Bet atrodo, kad jis, rinkdamas gyvūnus, visai nežiūrėjo, ar jie kam verti, ar ne. Ir štai dabar mes artinamės prie tos dienos, kada vėl reiks tokios arkos.

Man su ponu šunų gaudytojumi būnant dar ant ledo, ir kovojant su blakėmis pasklido žinia, kad amerikiečiai statys Torontą namą, kuriam bus slėptuvė nuo atominių ir vandenilio bombų. Mums apie tai pranešė lenkų generolas, apie kurį jau buvo kalbėta. Jis bėgo iš miško kvapo netekdamas. Kada mus pasivijo, mano bendrakeleivis paklausė: "Kur ponas generolas taip bėgat?"

"Torontan, panovie, Torontan. Ar dar negirdėjote, kas pasaulyje dedasi?"

"Ir kas gi tokio?" paklausėm.

"Blogai, blogai," stenėjo generolas. "Pasaulio pabaiga".

"Kokia pasaulio pabaiga?" vėl klausiam.

Girdi, vandenilio bombos sunaikinsią viską. Amerikiečiai, kaip turtingiausi žmonės, pasirengę išgelbėti keletą kanadiečių, statydami naują konsulatą su didele požemine slėptuve.

Daugiau jis nebesakojo. Pasikėlė palus ir duj. Mano ponas greitai dasiprotėjo, kame dalykas. Sako, bėkim ir mes.

Kada mes pasiekėm Torontą ir atsidūrėm prie amerikiečių konsulato, generolą radome prie durų kalbantis su konsulato sargu. Sargas mum paaiškino, kad konsulato nėra, bet jiems visiems esą žinoma, kad slėptuvėn galės tilpti tik po 25 asmenis nuo kiekvienos tautybės. Sako, eikit ir apkalbėkit, kas iš jūsų tinkamesni ir išrinkit juos ir priduo- kit man sąrašus.

Ir ką gali žmogus daryti? Sargas ne sargas, bet jeigu tokie parėdymai, tai ką darysi? Einame namo ir galvojame. Staiga mano ponas pagyvėjo. "Žinai ką? Aš šaukiu poną susirinkimą. Ateisi?"

Vieną vakarą mes susirenkame į vieną svetainę. Buvo slaptas susirinkimas, sušauktas pagal kortas. Pusė svetainės buvo ponų ir ponių.

"Aš turiu pranešti jums, kad labai rimtą klausimą mes turime išspręsti šį vakarą," prakalbėjo mano ponas šunų gaudytojas. "Die-

vas vėl nutarė sunaikinti visą pasaulį. Bet šiuo kartu jis nori išgelbėti daugiau, negu anuo kartu. Matyti dėl to, kad šiuo kartu technika geriau išvystyta."

"Kame dalykas, kame dalykas?" pradėjo šaukti net kelios ponios iš karto ir privertė mano poną nutilti.

Jis išaiškino reikalą ir pradėjo, atydziai į visus žiūrėdamas: "Mums tenka išspręsti, kurie iš mūsų esame tinkamiausi išlaikymui mūsų tautos kontinuiteto". Tą pasakęs atsisėdo, išsigėrė vandens. Iš jo veido išraiškos buvo galima matyti, kad jis supyko, kokdėl ne brandė ar škotiška.

Prasidėjo dairymasis į visas puses. Atrodo, kad nei vienas nedrįso savo kandidatūrą siūlyti. Kažin kaip tas viskas būtų užsibagė, jeigu vienas jaunas inteligentas nebūtų nutraukęs tos tylos: "Jeigu jau reikia išlaikyti tautos kontinuitetą, tai reikia rinkti jaunus žmones, tinkamus veislei," tarė jis. Jo žodžiai tartum perkūnas trenkė senesnes ponias. Kaip žarijomis degino jos jaunąjį sumanytoją.

"Ar nebūtų geriau skirti pagal partijas ar sroves?" pastatė klausimą kitas.

"Ar nebūtų geriau pagal profesijas?" pasiūlė trečias.

"Kam tas viskas reikalinga?" pradėjo klausimu pirmasis. "Iki bus reikalingos kokios nors profesijos, tai jie

visi bus nusenę. Kita vertus, būsime pasaulyje gal bus visai kitos profesijos."

"Jeigu skirsite pagal sroves, tik nerinkite komunistų," įsiterpė sena ponia.

"O kas gali žinoti, kad iš jų neatsiras komunistų?" išsitarė gana inteligentiškas žmogus. "Nojus tikrai neėmė komunistų, o žiūrėk, kiek atsirado?"

"Jis buvo nemokytas, nieko neišmanė," atšovė ponia.

"Gal būtų geriau parinkti žmones su stipriais muskulais, nes po tų eksplozijų gal bus viskas sugriauta, nebus mašinų, elektros, reiks viską rankomis dirbti," įsikišo kitas jaunas vyras.

"O kas negerai su mano muskulais?" suriko vidutinio amžiaus ponia. "Ar aš neplauju grindų, ar aš nenešioju ant rankų vaikų, ar aš..." moteris įsikarščiojo ir pradėjo verkti.

"Kaip aš matau, tai pas mus tikras babilioniškas bokštas. Mes iki ryto nerasi- me išeities," tarė mano draugas šunų gaudytojas. "Eiki- me prie klausimo daug rimčiau. Vistiek visi netilpsime. Mums teks atsizadėti asmeniškų reikalų."

"Ar nebūtų geriau pradėti iš kito galo? Turiu mintyje, pasisakyti, kurie nenorite eiti į tą arką?" pasiūlė jaunas vyras.

Vėl visi sužiūro į vienas kitą. Nei vienas nepasisakė, kad nenori eiti į tą arką.

"Aš turiu dar geresnį planą," tarė atsistojęs ponas. "Traukime liosus."

"Liosai visai netinkamas būdas. Gali pakliūti visai netinkami. Be to, dar gal ko-

kie raudonieji." Tą pasakė ta pati, kuri pravirko pirmiau.

"Kitos išeities nebus, kaip statyti kandidatus ir balsuoti," tarė pirmininkas. "Parduokit kandidatus!"

"Poną Kirvelį", pasiūlė jaunasis. "Jis gabus žurnalistas. Juk reiks tuojaus pradėti laikraščius."

"Klausimas, ar jis tinkamas veislei?" pašokus suriko jauna ponia. "Atminkit, kad mes renkame veislinius."

Kažin kas būtų buvę iš mūsų mitingo, jei ne svetainės sargas. Jis atėjo ir pasakė, kad laikas užsibaigė. Nutarėm šaukti kitą susirinkimą.

Jurgis Pipiras

"Moterų Bendruomenė"

TORONTO. — Šio miesto socialdemokratai su Frenzelio ir Indreliene priešakyje bando įtraukti į savo tinklą kuo daugiau lietuvių. Tad visokiais dideliais vardais jie dangstosi. Pastaruoju laiku jie griebėsi už moterų.

Ona Indrelienė išgalvojo "neutralią" moterų organizaciją, "Moterų Bendruomenė". Didelis vardas, ar ne? Pėdų sumaišymui, ji pati šio-

je organizacijoje užėmė "nekalta" valdybos sekretorės vietą, o pirmininke parinko vieną storą ponitę, kuri pilnai pasiduoda Indrelienės komandai.

Šiuo metu šita moterų "bendruomenė" turi 13 narių. Ar nebūtų gražiau pavadinti šią organizaciją "Indrelienės Moterų Bendruome- ne".

J.

Paieškojimai

Paieškomas Karpavičius Jonas, iš Baltrakio kaimo, Marijampolės apskrities, atvykęs į Edmontoną. Paieško Juozas Traskauskas.

Paieškoma Kaminskienė Franciška, Minkevičiaus gimnaitė, iš Kalesnykų, Simono, Alytaus apskrities. Vyro vardas Petras Kaminskas. Paieško Kaminskienės gimnaitis Juozas Krušna.

Paieškomas Gertus Rimgaudas, apie 25 metų amžiaus, iš Kauno. Atvyko Kanadon 1947 metais. Dirbo Vėloroj, kaip miško darbininkas. Paieško Ald. Gužauskaitė.

Atsiliepiamus siųskite Raudonajam Kryžiui, 95 Wellesley St. E., Toronto, arba Pėdų sumaišymui, ji pati šio-

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudažytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel. AMherst 0342

5505 13th Ave., Rosemount
Montreal 36, Que.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus - Parūpinam visokiausią apdraudą

Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir t. t.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

Albertas J. Norkeliunas, c.s.c.

MOUNTAIN SHOE STORE

Savininkas F. Šuflevičius

Parduodam įvairius batukus, guminius šiltus batus, moterim, vyram ir vaikam, prieinamiausia kaina.

Nuoširdžiausias Patarnavimas

2556 CENTRE ST. - Point St. Charles - MONTREAL

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

A. VIENUOLIS

Puodžiūnkiemis

(Tęsinys)

Girdėjo broliai Puodžiūnai, kad tinkamam darbininkų pažabojimui Kaune, Žemės ūkio ministerijoje, išduoda tam tikras numeruotas ir antspauduotas knyguotes, į kurias samdant ir surašomos visos samdinių ir darbdavių pareigos. Bet prieš kreipdamasis į ministeriją, Antanas Puodžiūnas nuvažiavo apskrities miestą, aplankė savo kumą viršūninkienę, o per pietus užsiminė ir pačiam viršūninkui apie savo darbininkų saivalią, nepaklusnumą ir apie tas knygeles.

— Samdos knygečių turime ir mes, — pasakė jam apskrities viršūninkas ir pridėjo, — bet jų darbininkai nenori imti.

— Dėl ko? — nustebo Antanas Puodžiūnas.

— O dėl to, kad tose knyguotėse paragrafai palankūs daugiau darbdaviams negu samdiniams, darbininkai jas baiko tuoja. Nepriims ir tamstos kume.

Ir Antanas Puodžiūnas sugrižo namo be knygučių.

—o—

Atėjo kalėdos. Nė vienas samdinys nepasiliko pas brolius Puodžiūnus antriems metams. Nė vieno jų niekas ir nedraudė. Iš mergų pasiliko tik viena Agnieška, bet ji buvo daugiau Puodžiūnų įnamė, negu samdinė tarnaitė. Ji tikėjosi, kad už jos ištikimą ilgąmetę tarnybą šeiminkai suteiks jai senatvęje savo namuose ramią prieglaudą ir duoną iki gyvos galvos. Dirbo ji savo šeiminkams nuo ryto iki vakaro; kolei buvo mažutė Palmutė, ir naktimis budėjo prie jos lošyuko. Ir savo algos neimdavo į rankas, o prašydavo ponios laikyti ją pas save. Kai prireikšią, ji paprašysianti. Pradėjo ji tarnauti pas Antaną Puodžiūną, dar būdama jauna mergaitė; pradėjo tarnauti neva piemene, bet darbytė ir ji kartu su šeimyna eidavo į lauką ir bare atstodavo pusmergę. Kai paaugo, jai mokėjo pusmergės algą, bet darbus ji dirbo mergos. Ir tik nupirkus šventarėčio dvaro centą, ponias pasiėmė ją sau kambarine, tačiau darbytė ir lauką eidavo ir ji. Lauke ji buvo ne tiek darbininkė, kiek savo ponų pavaduotoja. Jos prisibijodavo ir šeimyna; prie jos samdiniai neišdrįsdavo ką nors blogo išsistarti apie savo darbdavius ir apskritai, susivaržydavo. Kartais, kai darbininkai susėsdavo ant žemės pasilsėti, kartu su jais atsisėsdavo ir Agnieška, bet užtekdamo jai tik pažudėti, kaip tuojau kibdavo prie darbo ir visi kiti. O kai kas iš darbininkų pasiūlydavo atsikvėpti ir kai Agnieška, pritarusi jiems tik žodžiu, pati nepadėdavo piaučiuvo, niekas neišdrįsdavo atsistėsti.

Apie ją kalbėdavo, kad ji, perkant dvaro centą, paskolinusi Antanui Puodžiūnui visas savo ilgų metų sutapas ir dabar gaunanti už jas gerus procentus. Visi dvariškiečiai ne tai kad jos neapkentė, bet privengė. Jie matė, kad ponas patiki jai svirną ir sandėlių raktus, kad ponas nerakina nuo jos komodos, neuždarinėja stalčių, o prie stalo, kad ir nesodina

greta savęs, tai betgi leidžia jai pačiai užsitempti ant duonos sviesto, pasiimti kiek nori dešros, sūrio ir neišdavinėja jai atskirais gabaliukais cukraus, kai tuo tarpu kitoms patarnautojoms to nebuvo leidžiama. Valgydavo ji tą patį valgi, kuris likdavo nuo ponų. Dažnai ir pusryčius, ir pietus, ir vakarienę valgydavo ji atsisėdusi prie Palmutės lovytės, ar paskui ją sekiodama ir neišleisdama jos iš savo akių. Ji taip buvo prisirišusi prie mažutės, kad daugiau negu pati motina rūpinosi jos sveikata ir maitinimu. O ir pati Palmutė ramesnė buvo ant Agnieškos, negu ant motinos rankų. Už tai ir šeiminkai ją brangino, ir jos žodis kartais nusverdavo net paties pono patarimus. Tos laimės daug kas Agnieškai pavydėjo, o Jono Puodžiūno akmistri- nė Antosė ne kartą mėgino ją apkalbėti, apskusti, bet vis buvo veltui. Kita Agnieškos vietoje būtų išpaikusi, išponėjusi, o ji vis buvo tokia paslaugi, rūpestinga ir, kaip kalbėjo žmonės, su dūšia ir kūnu atsidavusi savo ponams. Ypač Puodžiūnai pajusdavo, kas jiems Agnieška, kai visa šeimyna išvažinėdavo atokaleidžių. Agnieška turėdavo tuomet padėti ponui ir gyvulius liuobti, ir akselį piaučiu, ir kratinį kratyti, ir vandens į namus ir tvartus prinešti, ir dar valgi ir jiems, ir Palmutei gaminti. O kai šeiminkas išvažiuodavo kur nors toliau į svetimą parapiją pigesnių samdinių samdytų, visa namų ruoša ir gyvulių priežiūra atitekdavo jai vienai; ir nuostabu: ji viena atlikdavo visa tai be jokių skundų ar priekaištų ir dar surasdavo laiko ir ponią nuo Palmutės pavaduoti.

Visai kitaip versdavosi per atokaleidžias Jono Puodžiūno šeima. Kai tik iš gimnazijos parvažiuodavo dvaran Povilas ir Aldona, tuojau tėvas liepdavo jiems nusivilkiti išėiginius drabužius ir apsirengti paprastais kasdieniniais. Tą pačią dieną duodavo jiems ir darbo: gyvulius liuobti, vandens, malkų prinešti, krosnis kurenti. Kartu su jais dirbdavo ir Arvydukas.

Vasarą, atostogų metu, taip pat nelaikydavo jų be darbo, be to, dar mokydavo, kaip su samdiniais elgtis, kad jie nedykiniautų, nevagiliautų, kad įrankius negadintų. Ypač įsakydavo jiems akylai sekti naujai nusamdytus ir dar neišmėgintus darbininkus.

Jono Puodžiūno žmona, patikrindama samdinių sąžiningumą, lyg užmiršdavo užrakinti spintas, stalčius, iš anksto suskaičius juose kiaušinius, sužymėjusi sviestą, sūrius ir suskaičiusi cukraus gabaliukus. Tikrindavo ji ir Arvyduką. Sekdavo savo samdinius taip pat Puodžiūnas: stengdavosi niekur nepalikti jų vienu. Samdiniai tai žinojo ir patys vieni be šeiminkų nedrįsdavo įeiti į svirnus, sandėlius arba įeję laikydavosi taip, kad ko rankomis nepalietus. Jei Aldona ir pildydavo tėvo, motinos įsakymus, tai jau Povilas priešindavosi jiems visa savo sielos skastybe. Jis geriau visa padarydavo pats, bet nepaliepdavo samdiniui. Didžiausia jam buvo gėda ei-

ti paskui samdinį, atrakinėti ir užrakinti jam svirnus, sandėlius, stovėti prie jų, kolie jie dirba. Iki sielos gelmių sukrėsdavo jį tėvo kuriam nors samdiniui pasakyti šiurkštūs žodžiai arba jo liepimas darbininkui baigti darbą, nežiūrint vėlyvo laiko.

Povilas visuomet pasipriešindavo ir visuomet susikirdavo su tėvu. Negalėdavo jis samdiniui sakyti "tu" arba paliepti jam paskubėti dirbti.

Nemalonios atostogos jam būdavo tėvo dvaro, ir per jas jis ne tiek išvargdavo kūnu, kiek prisikankindavo siela. Ir kai rudenį grįždavo jis į gimnaziją, jam regėdavo artimesni jo sielai samdiniai negu tėvai. Tėvų gi turtai jo ne tik kad neviliojo, bet baugino ir slėgė.

Ir Aldonos netraukė dvasios saitai su gobšiais tėvais. Ir ją varžė jų turtai, jų godumas. Pamokomis ji dar neuždarbiavo ir daug ko sau atsisakydavo, bet tėvų neprašydavo. Tėvai savo vaikais buvo patenkinti. Patenkinti jau vien dėl to, kad jie mažai iš jų reikalavo pinigų, buvo darbštūs, neišlaidūs ir neblogai mokėsi. Nebaugino jų, kad Poviliukas pablyškęs, nuolat pakosti, kad Aldona užsidariusi savyje ir nuoširdžiau pasikalba su Antose ar su kumečių moterėlėmis, negu su savo tikrąja motinėle.

Šiek tiek neramino tėvus, kad jų sūnus ir duktė nepamaldūs, tik liepiami eina išpažinties, nenoromis lanko bažnyčią, o rytais ir vakarais labai trumpai meldžiasi.

— Kol gi tavo maldaknygė, Aldut, kaip nauja, ar kasnėdėl gi skaitai mišiaunas? — kartą paklausė motina dukterį.

— Skaitau, — atsakė duktė.

— O kol gi jokios žymės nėra, nei nuo nykščio, nei nuo pirštų? — įtariamai klausė motina.

— Aš dažnai rankas plaunu, — vėl trumpai pasiaiškino duktė ir ramiai ramiausiai toliau dirbo savo darbą.

Esant tokiems santykiams, niekuomet jie nepasiguldavo savo tėvų, gyvendami, kad ir toliau nuo jų.

—o—

Jono Puodžiūno sūnus Povilas buvo jau aštuntoje klasėje, jo duktė Aldona — septintoje, o Gailiūnų Arvydukas ketvirtoje, kai tėvai gavo iš gimnazijos kapeliono trumpą raštelį, kuriuo jis kvietė abu gimdytoju atvykti pas jį pasikalbėti savo vaikų reikalui. Puodžiūnai nustebo. Juo labiau nustebo, kad su gimnazijos kapelionu buvo visai nepažįstami ir niekuomet iš jo jokių laiškų negaudavo. Nieko nelaukė, abu tėvai susiruošė ir išvažiavo.

— Bene susirgo kkuris? — vėl suabejojo motina, kai brikelis išriedėjo pro dvaro vartus.

— Jei būtų kuris susirgęs, tai davtkėlė per žmones žinią būtų davusi arba Arvyduką atsiuntusi ir pati parašiusi. Be to gi, abu iš karto susirgti negalėjo. Čia kas nors kita, moč.

— Gal Arvydukas kur nors juos įtraukė ar ką.

— Be reikalo tu nusileidai Gailiū-

nam. Būtumei atėmęs iš antros ar trečios klasės ir pristatęs į raštinę.

— Tat pažiūrėsiu, jei kas ar kaip, jei bent kiek kaltas, tai dabar paimsiu ir pristatysiu kiaulių ganytų. Paršas, keturių klasių įsigeidė, ponu pasidaryti užsinorėjo!

— Žinoma, jei dėl jo kaltės kas nors mūsų vaikams atsitiko, tai paimk ir pristatyk kiaulių ganytų.

— Ir pristatysiu.

— Bet ką jis būtų padaręs? — klausia susidūmijusi motina.

— Gal dar ir ne jis kaltas, o kas kitas. Pažiūrėsim.

— O kas? . . .

— Galėjo susidėti. . .

— Su kuo? Negi su vagimis?

— Et, Su tavim kalbėk, moč. . .

Galėjo susidėti su paleistuviais, bedieviais, bolševikais — žinai, kokie dabar laikai.

— Apsaugok, viešpatie! Išvežant iš namų, aš gi jiems abiem po ražančių ir po škaplierius ant kaklo užkabinau.

— Nei rožančius, nei škaplieriai nuo blogo žmogaus neapsaugos.

— Tai kas apsaugos?

— Patylėk, moč, patylėk — bus geriau. . . Ak, kad tau devynios! Tpru!

— O kas?

— Gi liaką užmiršau pasiimti; būčiau žibalo parsivežęs. Ar sugrišt? A?

— Tuščia jo ir žibalo. Važiuojam greičiau.

— No! . . .

Ir Puodžiūnai važiavo greičiau. Važiavo ir abu skendė savo mintyse. Tėvui rūpėjo vaikai, bet rūpėjo ir kiti reikalai. Rūpėjo žibalas, rūpėjo nupirkti ar užsakyti kuliamažai mašinai nauji sraigatai. Rūpėjo sužinoti mieste kviečių ir linų kainas. . . ir jis suskaitė ant pirštų, kiek turi mieste reikalų.

Bevažiuojant motina vėl prabilo:

— Tu sakai, galėjo susidėti su blogais žmonėmis. Žinoma, kad ir galėjo. Kiek kartų aš tave ir prašiau ir sakiau, kad reikia nuvežti vaikam kokio nors geresnio maisto, nesūdyto sviesto, pikliuotų miltų. . . smetonos. . .

— Tu vėl pradedi savo litanią! Bet pasakyk tu man, ką bendro turi blogi žmonės su tavo nesūdytu sviestu, su pikliuotais miltais. . . ar smetona?

— O tą, kad iš bado vaikai galėjo ar ką nuvogti, ar pasisavinti, ar svetimo suvalgyt. Skundėsi gi, davtkėlė, kad, jai kotlietus valgant, mūsų vaikam seilė varvanti ir ji duodanti jiems iš savo gero.

— Na, gana, nuvažiuosime, pamatysime. O tu jiems nupirk mieste sviesto ir pyrago.

— Būtumei pasakęs, būčiau iš namų pasiėmusi, o dabar, pirk, permokėk.

Ir abu vėl važiavo tylomis ir skendė savo mintyse.

(Bus daugiau)

Nuo

Eidama jau, kaip pavėlavim sakyti, ka Teko laba nukas, pasakė: eiti tavęs fabriko b ta, kad es mu.

Aš steb damas pa reaguoja galėjau jam tą v kojau, j kė, kad ir nevert vą. Bet rodė visi "menkne nebuvau ko jas p gestapin

Dirbd tik greič nes jau taręs ap pažįstam užkvietin dį, kad nio, negu po vakar pamačia viu vaik Susitike ėjome p

Kamb radau d kus, ku jaunimo dino su naičiais mo pat ne iš m Bad-Ha čia už s

Iš sy kaž kai tai pa motina tą kam aš galiu giškai. šioją na jie nesa atviriau mis ten domavo ka, kur matyti

M. 371 Ofis Rezi

Lie S S P.

Nuo Vilniaus iki Toronto

Rašo Naujas Kanadietis

(Tąsa)

Eidamas pas senuką galvoju, kaip čia pasiteisinti dėl pavėlavimo, nes nenorėjau sakyti, kad buvau tardomas. Teko labai nustepti, nes senukas, vos mane pamatęs, pasakė: "O aš jau norėjau eiti tavęs ieškoti". Mat iš fabriko buvo jam telefonuota, kad esu sulaukytas tardymui.

Aš stebėjau senuką, norėdamas pamatyti, kaip jis į tai reaguoja, bet nieko tikro negalėjau pastebėti. Ir kada jam tą visą istoriją papasakojau, jis šypsodamas atsakė, kad tai esąs menkniekis ir neverta per daug imti į galvą. Bet man tas dalykas atrodė visai kitaip, nes tokių "menkniekių" pasekmių dar nebuvau pamiršęs. Man teko jais pergyventi lietuviškų gestapininkų naguose.

Dirbdamas laukiau, kad tik greičiau ateitų vakaras, nes jau buvau galutinai nutaręs aplankyti savo naujas pažįstamas. Iš jų paskutinio užkvietimo susidariau įspūdis, kad bus kas tai įdomesnio, negu paprastai. Ir kada po vakarienės išėjau į gatvę, pamaciau, kad netoli šaligatviu vaikšto kvietėjos duktė. Susitikę pasisveikinom ir užėjome pas jas.

Kambaryje, be motinos, radau dar du jaunus vyrus, kurie dėvėjo Hitlerio jaunimo uniformas. Supažindino su jais kaip su giminaičiais. Laikė pasikalbėjimo patyriau, kad jie buvo ne iš mūsų miestelio, o iš Bad-Hamburgo, esančio nuo čia už šešių kilometrų.

Iš sykiu kalba tarp mūsų kaž kaip nesimezgė. Matyti tai pastebėjus, mergaitės motina mane pasišaukė į kitą kambarį ir pareiškė, kad aš galiu jaustis laisvai, draugiškai. Nors tie vyrukai nešiojant nacių uniformas, tačiau jie nėsą tokiais. Po to kiek atviriau kalbėjomės įvairiomis temomis. Jie labiausiai įdomavosi socialistine tvarka, kurios pradus teko man matyti prieš karą gyvenant

Tarybų Lietuvoje. Iš jų klausimų supratau, kad jie yra plačiai apsiskaitę vyrukai.

Pasakojau jiems, ką pats mačiau ir pergyvenau, nupiešdamas darbo žmonių džiaugsmą nusikračius fašistinio Smetonos režimo ir tvirtą pasiryžimą žygiuoti tarybinių respublikų gretose po pergalingą socializmo vėliava. Taipgi papasakojau, kaip pirmomis karo dienomis tūkstančiai geriausių liaudies

sūnų buvo žiauriai nužudyti sužvėrėjusių fašistinių žmogžudžių, o dar daugiau išvežta į Vokietiją katargos darbams ir badui vien už tai, kad troško laisvės, geresnio gyvenimo kaip savo krašto, taip ir viso pasaulio darbo žmonėms.

Mačiau, kad jie ne tik klausosi mano pasakojimo, bet kartu ir atjaučia.

Atėjo laikas atsisveikinti. Gaila buvo taip greitai skirtis. Tai buvo pirmi žmonės tame krašte, su kuriais galėjau atvirai pasikalbėti, krašte, kuris užkūrė pasaulinį karą ir milijonines žudynes. (Bus daugiau)

Nepatenkinti Kardeliu

TORONTO. — Paėmus "N. Lietuvą" redaguoti J. Kardeliui, krikdemai tuo nepatenkino ir išleido "Tėviškės Ziburius". Nuo to sumažėjo "N. Lietuvos" prenumeratorių skaičius ir J. Kardelis įgrimzdo į finansinę klampinę. Dabar socialdemokratų tarpe kursuoja didelis J. Kardeliu nepasitenkinimas, kad jis susipyko su darbo žmonių šalininkais ir su dešiniuosiais, ir kad naujas laikraštis Toronte pasirodė tik dėl Kardelio kaltės.

"Liaudies Balsas" jau seniai J. Kardeliui patarė neprisidėti su krikdemais, bet stoti į darbo žmonių gynimo pusę. J. Kardelis turėtų pamokinti iš savo ilgamečio bendradarbio leidžiant Lietuvoje dienraštį "Lietuvos Žinias", J. Šimkaus, kuris gražiai darbuojasi Tarybinės Lietuvos žmonių labui. Tuo tarpu iš Kardelio auginamų vienybės kviečių vargu kada jis prikuls kokių grūdų.

J.

Patys Savo Melus Sumušo į Dulkes

TORONTO. — Susijdomavęs nuėjau į dipukų parengimą paminėjimui 16 vasario. Turiu prisipažinti, kad buvo įdomu pasiklausyti, kaip jie meluoja ir savo melus ant vietos sumušo.

"Konsulas" Gylys savo kalboje verkė, kad rusai išvežė 200,000 lietuvių, bet apsisukęs šaukė, kad už geležinės sienos negalima nieko sužinoti. Kaip gi jūs suskaitėt, kad negalite tenai nieko sužinoti?

Arba vėl: Girdi, veža tuos, kurie laiskus gauna iš užsienio. Aš irgi susirašau su savo giminėmis, bet jų niekas neišveža. Daug Kanados lietuvių susirašinėja, bet dėl to nei vieno neišvežė.

Jis labai gyrė, kad prie Smetonos buvo labai gerai visiems. Matyti jis užmiršo, kad arti 20,000 valstiečių neteko žemės — buvo atimta per veržytines.

Įdomiausia tas, kai jie kalba apie demokratiją. Ar gi

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rengia
Linksmus Šokius
Šeštadienį, Kovo 11 Dieną
Lietuvių Salėj
(160 Claremont St.)
Šokiams Grieš Gera Muzika
Visus Maloniai Kviečiame Atsilankyti
Pradžią 8 val. vak.
Parengimų Komisija

mes užmiršome, kaip tautininkai su krikdemais smurtu nuvertė demokratinio kelio išrinktą valdžią? Ar gi mes nepamename, kiek jie sušaudė tų, kurie pasipriešino smurtininkams?

Veltui jūs laukiat, kad demokratijos gražintų jums tą galią, kurią buvote smurtu pasigrobę.

J. Goberis

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
"vergus", šiemet nori padaryti vergais Amerikos darbininkus.

Tolimesni komentarai neberekalingi. — Vilnis.

Širdinga Padėka

TORONTO. — Nors keiliais žodžiais norėtume mudu išreikšti širdingą padėką toms moterims, kurios suruošė mudviem "šiaur partiją", kaip Povilaitienei, Skurdelienei, Barčaitienei, Onaitienei, Strazevičienei, Masienei, Griškienei, Bulzgienei, Tamošiūnienei, Braunienei, Ripkienei, Kuktorienei, Šimkūnienei ir Dobrovolskienei, ir toms, kurios sunėšė tiek daug vertingų dovanų, kurios labai tiks pradžioj mūsų gyvenimo.

Dar kartą mudu tariame širdingą aciu visoms.
Elenora ir Benis

LENKŲ KALBOJ LABAI GRAZI FILMA
"ZNACHOR"
(Burtininkas)
Drama Paimta iš Tikro Gyvenimo. Pilna Meilės ir Intrygų
Rodoma:
Crowland — Lenkų salėj, Ontario St., Kovo 10 d., Penktadienį, prasideda 8 v. v.
Kitchener — Lenkų salėj, 124 Sidney St., Kovo 11 ir 12 d., Šeštadienį ir Sekmdienį, prasideda 8 v. v.
Preston — Lenkų salėj, Kovo 12 d., Sekmdienį, 2.30 v. p.p.
Thorold — Labor Hall, Kovo 17 d., penktadienį, prad. 8 v. v.
Crowland — Lenkų Salėj, Kovo 18, šeštadienį, prad. 8 v. v.

Harry R. Ranks Company
W. Zaleshook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestnvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelų, pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.
1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Dėmesio — Specialus Pranešimas

Elora Flower Shop

Parduoda aukštesnės rūšies gėles žemesne kaina, negu kas kitas. Tai ne tuščias pareiškimas. Jis gali būti patvirtintas jums atsilankius į mūsų krautuvę ir pasiteiravus.

10 Nuošimėjų Nuolaida Organizacijoms
72 Lippincott St. - Toronto - RA. 5459
(Vienos durys į šiaurę nuo College)

Norintieji susitikti su savo tautiečiais užalkite!

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
[įvairios rūšys alaus, taipgi kambariai nakvynėi.
Sav. Peter Chernecki

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Linksmūs šokiai

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa rengia linksmus šokius šeštadienį, kovo 18 dieną, Karpato rusų salėj, 707 Barton St. E.

Be geros muzikos bus šiltų ir šaltų gėrimų ir užkandžių.

Kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir smagiai laiką praleisti su savo draugais ir pažįstamais.

Ižanga 50 centų. Pradžią 8 valandą vakaro.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Siuomi pranešam, kad Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 12 dieną, 2 valandą po piet, Lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Visus narius ir pares kviečiame dalyvauti. Kurie dar negavote knygos, kviečiame ateiti ir pasiimti laike susirinkimo.

Valdyba

Palaikykite Tuos Biznierius, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

Toronto Lietuvių Organizacijų Švietimo Komisija Rodys

Gražias Filmas

Sekmadienį, Kovo 12 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Visi Kviečiame Atsilankyti. Laisva Ižanga

Pradžią 7.30 val. vak.

Švietimo Komisija

Iš Toronto Lietuvių Moterų Klubo Veikimo

TORONTO. — Vasario 25 dieną Toronto Lietuvių Moterų Klubas turėjo savo susirinkimą, kuris buvo gyvas ir gausus diskusijomis ir sumanymais. Čia nors trumpai aprašysiu to susirinkimo svarbesnius punktus.

Kad arčiau supažindinti Toronto lietuvių moteris su klubietėmis, susirinkimo nutarė turėti arbatėlę, praleisti visą popietį pasikalbėjimams prie arbatos ir užkandžių. Numatė turėti ir šokių tokių pamarginimų. Visos moterys kviečiamos ateiti ir praleisti laiką tikrai moteriškame pobūvyje. Šis pobūvis įvyks sekmadienį, kovo 19 dieną, 3 valandą po pietų, Lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Tą patį vakarą Moterų Klubas apvaikščios moterų tarptautinę dieną. Bus perstatyta žemaitės linksma komedija "Piršlybos". Veiklas yra labai juokingas. Lošia visi geri artistai. Pamatysite naujų, pirmu sykiu vaidinančių.

Susirinkimas taipgi nutarė suruošti puikų koncertą Motinos dienai apvaikščioti. Tą parengimą suorganizuoti palikta valdybai ir parengimų komisijai. Kiek man yra žinoma, tai darbas jau pradėtas. Svetainė jau paimta (Temple teatras) ir programa jau organizuojama.

Programa bus graži. Ją pildys daugiausiai jaunimas.

Organizuojama "teen-agers" (jaunimo) choras. Nariais priimami jaunuoliai ir jaunuolės nuo 13 iki 19 metų amžiaus. Pirmos pamokos įvyks šį sekmadienį, 11 valandą ryto punktualiai, Lietuvių svetainėje, 160 Claremont St. Kviečiami ateiti ir tie, kurie asmeniškai nebuvo te pakviesti. (Stoka laiko neleidžia visus asmeniškai apilankyti). Prisdėkit prie motinų pagerbimo.

Susirinkimas nutarė suorganizuoti moterų ekskursiją vasaros metu. Tai bus grynai moterų išvažiavimas. Vyrai nebus leidžiami nei po ratais važiuoti.

Korespondentė

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 6-tos kukopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 12 dieną, 2 valandą po piet, Hawtrey Klubo svetainėj.

Visus narius ir neres kviečiame atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarti bei narines duokles užsimokėti.

Valdyba

PIETINĖSE VALSTIJOSE "KAIP IR VERGIJA"

Lake Success. — Workers Defense League raportavo Jungtinėms Tautoms, kad pietinėse JAV valstijose yra praktikuojamas prievartos darbas ir tai panašu į vergiją. Raporte kalbama apie fermerius pusininkus ir nepastovius darbininkus.

Raporte surašyta daug atsitikimų dėl įrodymo.

Pardavimui

8 Kambarių Namas

Parduodamas 8 kambarių namas, su visais baldais. \$6,950. Mažas įmokėjimas. Taipgi parduodami nauji baldai. Kreiptis: 4 Mould Ave., arba telefonuoti MU, 4109 ar LO. 2986. (Toronto)

Plaukų Kirpykla

Parduodama 3 kėdžių plaukų kirpykla su trimis kambariais užpakalyje, su namu ar be namo, alieju apšildomo, 932 Dundas St. W., netoli Gorevale. Kreiptis: 1138 Dundas St. W., prie Ossington, arba telefonu: ME. 8117 (Toronto).

INTERSECTION BODY & FENDER REPAIR

A. Ruščeno Automobilų Taisymo Garažas

Dulux ir Duco Refinishing, Radiator Work ir Visi Kiti Sutaisymo Darbai

2692 Dundas St. West RODNEY 1509

Toronto — Ontario

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdurbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai 197 Spadina Ave. — Toronto

EL. 6509

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas Telefonas: 46917

RE-NEW

DRY CLEANERS

Valome ir taisome vyriškus ir moteriškus drabužius, taipgi prosinamę vietoje laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Drabužiai apsaugoti aukšta apdrauda. Darbas garantuotas

Atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro Šeštadienį iki 5 val. vak.

415 Roncesvalles Ave. — LL. 1451 — Toronto Savininkas: J. Šinkunas

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras Suite 403 - 455 Spadina Toronto Ofiso Tel. KI. 4989 Rezidenc. MU. 0191

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs

Workmanship Guaranteed

MODERN

COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto Telefonas: RA. 3924